

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ANAYASA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı
27 Kasım 2017 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
Teklifi (2/1929) (Alt komisyon metni)

III.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
Teklifi (2/1929) görüşmelerinin alt komisyon metni üzerinden yapılmasına
ilişkin karar

ANAYASA KOMİSYONU

2'nci Toplantı

27 Kasım 2017 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Anayasa Komisyonu saat 16.21'de açılarak üç oturum yaptı.

Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nin (2/1929) görüşmelerinin alt komisyon metni üzerinden yapılmasına karar verildi.

Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi (2/1929) (Alt komisyon metni) tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 22.24'te toplantıya son verildi.

27 Kasım 2017 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.21

BAŞKAN : Mustafa ŞENTOP (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Reşat PETEK (Burdur)

SÖZCÜ : Abdurrahman ÖZ (Aydın)

KÂTİP : Muhammet Emin AKBAŞOĞLU (Çankırı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli katılımcılar, basınımızın değerli mensupları; Başkanlık Divanımız adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gecikme için özür dilerim, bazı Komisyon üyesi arkadaşlarla görüşmüştük, kusura bakmayın.

Toplantı yeter sayımız mevcuttur.

Anayasa Komisyonunun 26’ncı Yasama Dönemi 3’üncü Yasama Yılı 2’nci Toplantısını açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi (2/1929) (Alt komisyon metni)

BAŞKAN – Toplantı gündemi TBMM uzantılı e-posta adreslerinize de gönderilmiştir.

Görüşeceğimiz (2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi’dir. Kanun teklifi hakkında önceki toplantımızda bir alt komisyon kurulması kararı alınmıştı, o alt komisyon çalışmalarını tamamladı, raporu da sizlere sunulmuştu.

Şimdi, Alt Komisyon Başkan Vekiline Komisyon çalışması ve raporla ilgili bilgi vermek üzere söz veriyorum.

Sayın Zekeriya Birkan, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Evet, Sayın Başkanım, çok Değerli Bakanım, çok değerli Komisyon üyeleri, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş tarafından hazırlanan 21/11/2017 tarihinde Meclis Başkanlığımıza sunulan ve Başkanlıkça da tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi daha önce hepinizin bildiği gibi Komisyonumuz tarafından yapılan toplantıda ve oy birliğiyle bir alt komisyon olarak değerlendirilmek üzere alt komisyona havale edilmişti. Alt komisyonumuz hemen toplantının akabinde yapmış olduğu toplantıda tüm katılımcı Komisyon üyeleriyle beraber öncelikle kanun okunmuş ve kanunda Yüksek Seçim Kurulunun ülkemiz için, demokrasimiz için ve tarihsel süreç içinde de önemli bir kurum olduğu ve bunun da kendisinin teşkilat yasası olmaması hasebiyle yeni bir teşkilat yasasının gerekli olduğu noktasında fikir birliğine varılmıştır. Esasen alt komisyon üyelerimiz hep aynı fikir üzerinde bir mutabakatla çalıştık, bazı maddeleri, bunlar 12’nci maddede yer alan (4), (5) ve (6)’ncı fıkrada düzenlenen maddeleri başka kanunla, bu teşkilat kanunu olması hasebiyle 298 sayılı Kanun’da yapılacak değişiklik değerlendirmesinde daha uygun olacağı gerekçesiyle madde metninden çıkardık. Bazı kanun maddeleriyle ilgili Sayın Başkanım, raporumuzda da mevcut, özellikle bazı milletvekili arkadaşlarımızdan farklı görüşler serdedildi, bir muhalefet şerhi olmadı ama bu farklı görüşleri de,

mesela kurul mu olması, kurum mu olması ve bazı düzenlemelerin işte özellikle bazı şehirlerde müdürlük açılması gibi, bunların da ve Komisyon raporunda detaylı olduğu şekilde üst Komisyonda görüşülmesi hususunda mutabık kalınarak raporumuzu hazırladık ve sayın Komisyon üyelerimize de sunduk Değerli Başkanım.

Ayrıntılı okumama gerek var mı, bilmiyorum, şey yaparsanız raporu da okuyabilirim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Birkan.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ben özellikle Komisyon üyelerimize de teşekkür etmek istiyorum, uyum içinde bir çalışmamız oldu.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, ben de biraz sıkışık bir zamanda olmasına rağmen alt komisyon çalışmalarına katılan, katkı sunan bütün arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum, ellerine sağlık.

III.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi (2/1929) görüşmelerinin alt komisyon metni üzerinden yapılmasına ilişkin karar

BAŞKAN – Şimdi, alt komisyon raporunu kısa bir süre içinde bitirdi, komisyonla ilgili de bilgi verdi arkadaşımız. Burada alt komisyonun kabul ettiği metin üzerinden görüşmelerin devam etmesini oylarınıza sunacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi (2/1929) (Alt komisyon metni) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, teklifin bütünü üzerinde görüşmeleri açıyorum. Söz talep eden arkadaşlarımıza sıraya göre söz vereceğim.

Sayın Tezcan, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, çok değerli kurum temsilcileri, bürokratlar, değerli basın mensupları; Yüksek Seçim Kurulunun teşkilat yasasıyla ilgili teklifi görüşmek üzere toplandık. Uzun bir konuşma yapmayacağım, daha önce alt komisyondaki arkadaşlarımız çalışmalarda esas olarak konuya nasıl yaklaştığımızı anlattılar, bir iki eksik gördükleri hususu da kendileri biraz sonra burada tekrar kayıtlara geçirip paylaşacaklar Komisyonla. Tabii, esas olan alt komisyondan gelen rapor üzerinden Komisyon olarak son düzenlemeleri yapıp bir an önce Yüksek Seçim Kurulunu bir teşkilat yasasına kavuşturmak. Uzun zamandan bu yana Yüksek Seçim Kurulunun bir kuruluş kanunu ihtiyacı olduğu biliniyor. Bu çeşitli dönemlerde gündeme geldi, geri çekildi veya Komisyon gündemine inmedi ama Yüksek Seçim Kurulu biliyoruz ki son dönemlerde sadece yerel ve genel seçimleri yapmakla değil birçok kurumun seçimini de yapmakla yükümlü bir kuruluş. Bu çerçevede kendi teşkilat kanunu olmadan işlemesi çeşitli sıkıntılara sebep oluyordu ve bu ihtiyaç gerçek bir ihtiyaç olarak gündemde duruyordu, şimdi bu çerçevede bir kanun teklifi geldi.

Değerli arkadaşlar, tabii, teklifin ilk geliş şeklinde bu kanunla ilgisi olmayan, bizce sadece ilgisi olmayan değil, getiriliş şekli itibarıyla da uygun olmayan 298 sayılı Kanun'daki değişiklik tekliflerinin çekilmiş olması ve bu tartışmaların o çerçeveye yoğunlaştırılmamış olması sevindirici bir şey. Yani Yüksek Seçim Kurulunun teşkilat yasasını farklı bir mecrada tartışmadan gerçekten ihtiyaç duyulan, kurumun ihtiyacı olan, bağımsız bir kurul olarak Yüksek Seçim Kurulunun organize edilmesi noktasına odaklanmamızın doğru olacağını düşünüyoruz. Bunun için de Anayasa gereği seçimlerin yargı denetim ve gözetimi altında yapılmasının güvencesi Yüksek Seçim Kurulunun bu çerçevede etki altında kalmadan çalışabileceği bir teşkilat yasasına sahip olmasına bağlı. Bu yüzden 298 sayılı Yasa'daki özellikle müşahitlerin belirlenmesi, sandık başkanlarının belirlenmesi, sandık kurulu başkanlarına ilişkin hükümlerin ilk tekliften çekilerek alt komisyondan düzenleme yapıp bu şekilde gelmiş olması sevindiricidir, önce bu düşüncemizi paylaşmak istiyorum. Tabii, bu şu demek değil, kalan maddelerin tamamının olduğu gibi geçmesi gerektiğini düşünmüyoruz. Orada da düzenlemeler yapmamız gerektiğini düşünüyoruz, bu çerçevede de Anayasa Komisyonumuzun bu çalışmada önerileri değerlendirerek, tartışarak daha verimli ve temel hedefin bağımsız bir Yüksek Seçim Kurulu oluşturmak çerçevesinde bir teşkilat yasası çıkarılması, olması gerektiğini düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlar, maddelere geçtiğimizde ayrıntılı olarak anlatacağız, o yüzden sadece yüzeysel olarak bir iki hususa değinmek istiyorum.

14 maddelik bir teklif önümüzde. Burada temel hedef... Anayasa'da "Seçimler yargı gözetim ve denetimi altında yapılır." deniyor. Buradaki amaç, seçimlerin bağımsız bir biçimde, etki altında kalmadan yapılmasını sağlamaktır, Anayasa koyucunun amacı budur. Yasa koyucunun da bu çerçevede, teşkilat kanununu düzenlerken bu amaca göre hareket etmesi gerekir diye düşünüyoruz. Dolayısıyla vereceğimiz önerilere, değişiklik tekliflerine, buradaki görüşmelerde bütün Komisyon üyelerinin konuya bu çerçevede bakacağını umuyoruz, bakmasını arzu ediyoruz. Biz de bu noktada katkı vermeye çalıştık.

Kurumun bağımsızlığını sağlarken, kurul üyelerinin güvencesi önemli bir nokta, o güvenceyi sağlayacak düzenlemelerin olması gerekir. Onu zedeleyen bazı hususlar gördük, bunları maddeler gelince önereceğiz ve o maddeler çerçevesinde görüşeceğiz.

Yine, bir başka önemli nokta, kurum hafızasını korumak. Kurum hafızası önemli. Uzun zamandan bu yana devam eden bir seçim kurulları hafızası var; personelin birikimi, deneyimi. O birikimi ortadan kaldırmadan, o birikimin önümüzdeki süreçte gelecek kuşaklara aktarılabilmesi bir geçiş sürecinin kurulması lazım. Bu mevcut hâliyle, o geçiş sürecine çok fazla dikkat edilmeden, kurum hafızasını yok edecek bazı düzenlemeler, riskler olduğunu görüyoruz. Bununla ilgili önerilerimizi söyleyeceğiz.

Özellikle de kurumda bağımsızlığın güvencesini sağlamak için objektif atama kriterlerinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Sınavın şekli bu çerçevede çok önemli, sözlü sınavların objektif kriter konusunda ciddi sorunlar yarattığını biliyoruz, keyfiliğe sebep olduğunu biliyoruz. Sorun sadece bir döneme mahsus değil; bir geleceği planlayacağız, gelecekte seçimlerin nasıl yapılacağına, bundan sonrasına ilişkin uzun dönemli bir düzenleme yapıyoruz. Bu çerçevede, atama süreçlerinde objektifliğin sağlanmasına ilişkin önerilerimiz olacak.

Son olarak şunu umuyoruz: Alt komisyon çalışmalarında önemli bir noktaya gelindi. Komisyonun da alt komisyon çalışmalarında tamamlanamayan, bitirilemeyen hususları burada bitirerek, son rötuşları, revizyonu yaparak buradan bir Yüksek Seçim Kurulu teşkilat yasasını birlikte geçirmiş olmak ileri için çok önemli bir moral unsur olacaktır diye düşünüyoruz.

Ben şimdiden emeği geçen arkadaşlara teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Tezcan.

Şimdi, sıraya göre, Sayın Muharrem Erkek, buyurun.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları; ben de herkesi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Grup başkanımız özetledi. Alt komisyondaki çalışmalar önemliydi. Ben de alt komisyonda görev yapan tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum. Seçim güvenliğinin, seçim süreçlerinin demokrasinin temeli olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Bunu 1 Kısıma giden süreçte, Anayasa değişikliği referandum sürecinde de çok net olarak yaşadık. Seçim güvenliğine gölge düşerse, seçim güvenliğine gölge düştüğü zaman; seçimler demokratik, eşit, adil, özgür koşullarda yapılmadığı zaman seçim sonuçlarının da meşruiyeti ciddi bir şekilde tartışılıyor, milli irade sakatlanıyor ve demokrasimiz zedeleniyor. Onun için, bu gelen teklif de çok çok önemli çünkü Yüksek Seçim Kurulunun teşkilat yasası, Yüksek Seçim Kurulunun görevleriyle ilgili bir düzenleme. Onun için, doğru işlere hep birlikte, esas komisyonda da imza atmalıyız.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri Hakkında Yasa’da düzenlenmesi gereken sandık kurulu başkanlarıyla ilgili, müşahitlerle ilgili düzenlemelerin bu tekliften çıkarılması son derece olumludur, çok da doğrudur. Yalnız şuna çok dikkat etmeliyiz: İleride 298 sayılı Yasa’da bir değişiklik öngörülüyorsa, bu konular bu şekliyle o değişiklikte de kesinlikle yer almamalı. Biz sandık kurulu başkanlarını atarken, görevlendirirken, seçmen kütüklerini oluştururken, hazırlarken, denetlerken, müşahit konularında her aşamada siyasi partilerin katılımını ve denetimini sağlamak zorundayız. Anayasa’da vurgulandığı gibi, eğer demokrasinin vazgeçilmez unsuruysa siyasi partiler, işte bu aşamalarda da siyasi partilerin katılımı, denetimi olmadan yürüyecek süreçler demokrasimize ciddi zarar verir. Onun için, ileride bir değişiklik düşünülüyorsa, siyasi partilerin katılımını engelleyen değil katılımını artıran, müşahit sayılarında sınırlama getiren değil sivil toplumun da denetimini artıracak şekilde düzenlemeler yapmak seçim güvenliği açısından son derece sağlıklı olacaktır diye düşünüyoruz.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; bu süreçte, çalışmalar sürecinde bütün Komisyon üyelerine memleketin her köşesinden e-postalar geldi bu teklifle ilgili; Yüksek Seçim Kurulu bünyesinde uzun yıllardır özveriyle çalışan personelin durumu, seçim müdürleri, seçim müdür yardımcıları, zabıt kâtipleri, görev yapan herkes. Mesela çok uzun yıllardır, yaklaşık on bir, on iki yıldır görevde yükselme sınavı bekleyen Yüksek Seçim Kurulu personeli var. Bunlar bu on bir yıllık, on iki yıllık süreçte birçok seçimi dürüst bir şekilde, şeffaf bir şekilde geçirmiş, devletine olan bağlılığı, güveni, saygısıyla da sabırla beklemiş. Şimdi, bu teklif bu hâliyle yürürlüğe girerse, belki de hiçbir deneyimi olmayan, seçimlerle ilgili hiçbir hafızası olmayan kişiler bu kişilerin yerine açıktan atanabilecek. Hâlbuki, bizim yapmamız gereken, hakkaniyet çerçevesinde bu personelin durumlarını gözden geçirmek, en azından bu kişilerin görevde yükselme sınavıyla hak ettikleri yere gelmesini sağlamaktır diye düşünüyoruz.

Ayrıca -esas komisyonda da vurguladık, Sayın Bakan da anlayışla karşıladı- Yüksek Seçim Kurulu bünyesinde görev yapan personelin keyfi bir şekilde adliye hizmetlerinde görevlendirilmelerine artık çok ihtiyaç da yok. Evet, geçmişte, zaten hepimizin bildiği gibi, adliyelerdeki adalet komisyonu başkanlıkları bu görevlendirmeleri yapıyorlardı seçimlerle ilgili ama şimdi artık Yüksek Seçim Kurulu yapıyor. Adliyelerde görev yapan personel UYAP kullanıyor, Yüksek Seçim Kurulunda görev yapan personel SEÇSİS kullanıyor. Artık çok farklı görevler, çok farklı hizmetler... Seçim kurullarının, seçim müdürlüklerinin görevleri de artık süreklilik arz eden bir nitelikte. Ki Devlet Memurları Yasası’nda da vurgulandığı gibi, ilgili memurun muvafakatini dahi aramadan, böylesine, tamamen 1-2 kişinin

iradesiyle görevlendirmeler hukuka çok uygun, hakkaniyete uygun değil diye düşünüyoruz. Mevcut görev yapan personelin durumunun bu Komisyonunda, yeri geldiğinde, maddeleri geldiğinde sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini, memleketin her köşesinde seçimlerde özveriyle görev yapan ve yıllardır görev yapan seçim görevlilerinin, Yüksek Seçim Kurulu personelinin hak, hukuk ve adaletinin korunması gerektiğini de önemle vurgulamak istiyoruz.

Onun dışında, bazı maddelerde önergelerimiz olacak. Bu önergelerimizin amacı, Yüksek Seçim Kurulunun sağlıklı bir teşkilat yapısına kavuşması ve seçimlerin ve Yüksek Seçim Kurulunun daha şeffaf, daha katılımcı, daha özerk, daha güçlü, daha bağımsız bir yapıda görev yapmasıdır diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erkek.

Sayın Erol Dora, buyurun.

EROL DORA (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, sayın basın mensupları; ben de öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Anayasa Komisyonu olarak üzerinde görüştüğümüz Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi’ni gerçekten önemsedığimizi belirtmeliyim. Çağdaş demokrasilerin olmazsa olmazlarından birisi ve yurttaşların gerek ülke yönetimine gerekse yerel yönetimlere katılımının, söz sahibi olmasının önemli bir kanalı da demokratik, şeffaf ve güvenilir seçimlerdir. Elbette, seçimlerin, halk iradesini, yurttaş iradesini en doğru biçimde yansıtacak özgür, demokratik ve şeffaf koşullarda gerçekleştirilmesi kadar, güvenilir usul ve yöntemlerle gerçekleştirilmesi de demokratik siyaset bakımından hayati niteliktedir. Anayasa Komisyonu olarak bu dönem, milletvekili dokunulmazlıkları, 16 Nisan Anayasa değişikliği, Meclis İç Tüzük değişikliği ve yine bu görüştüğümüz Yüksek Seçim Kurulu teşkilat yasası gibi önemli muhtevalara sahip ve sonuçları bakımından son derece ciddi etkiler yaratacak düzenlemeleri de ele aldık, alıyoruz. Tabii, her yasal düzenlemeye ilişkin gerek komisyon aşamasında gerekse Genel Kurul aşamasında dile getirdiğimiz bir gerçeklik var ve bu gerçeklik Anayasa Komisyonunun gündemine gelen konular bağlamında çok daha çarpıcı niteliktedir. Bakınız, şunun altını çizmek ve kabul etmek durumundayız: Maalesef, bu çok önemli yasal düzenlemeleri bir yılı aşkın süredir devam ettirilen OHAL koşullarında yapıyor olmamız, ülke demokrasimiz bakımından önemli bir problemidir. Yine, bu Parlamentonun üçüncü büyük siyasi partisi olan HDP’nin eş genel başkanları ve grup başkan vekilleriyle birlikte 9 seçilmiş milletvekilinin, CHP’li milletvekilini de ekleyecek olursak 10 milletvekilimizin cezaevinde tutulduğu bir süreçte bu denli önemli düzenlemelerin yapılması yine ülke demokrasimiz bakımından önemli bir kayıp, seçmen iradesinin itibarsızlaştırılması bakımından ise büyük bir ayıptır.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; şimdi, üzerinde görüştüğümüz kanun teklifini genel hatlarıyla değerlendirecek olursak, elbette, Yüksek Seçim Kurulunun müstakil bir teşkilat yasasının bugüne değin yapılmamış olması büyük bir eksiklik olmakla birlikte, bu kanun teklifiyle bu eksikliğin gideriliyor olmasını olumlu ve yerinde bir düzenleme olarak değerlendiriyoruz. Tabii, geçtiğimiz cuma günü Komisyonumuza geldiği hâliyle, söz konusu kanun teklifinde yer alan ve aslında kanun yapım tekniğine aykırı ama daha önemlisi, siyasi partilerin seçim süreçlerini denetleyebilmeleri bakımından son derece önemli iki noktada; sandık kurulu başkanlığı ve müşahitlik

uygulamalarına yönelik kısıtlayıcı ve engelleyici düzenlemelerin alt komisyon çalışmaları sürecinde tüm partilerin mutabakatıyla kanun teklifi metninden çıkarılması yönünde bir görüş çıkmasını da çok anlamlı buluyoruz.

Elbette, bir noktanın daha altını çizmek isterim ki Yüksek Seçim Kurulunun son, geçtiğimiz 16 Nisan halk oylamasına ilişkin henüz oy verme süreci devam ederken vermiş olduğu kanuna aykırı ve sonuçları itibarıyla de şaibeleri arttıran, seçimlere olan güveni sarsan ve gayrimeşruluk tartışmaları yaratan kararı aradan on yıllar geçse de unutulmayacak ve aynı zamanda bir yüksek yargı organı olarak Yüksek Seçim Kurulunun hanesine eksi kaydedilen bir karar olma niteliğini kaybetmeyecektir.

Tabii, şunun dışında, on yıllardır yapılagelen gerek genel seçimler gerekse mahallî seçimlere ilişkin süreçlerde Yüksek Seçim Kurulunun toplumda infial yaratacak, güveni temelden sarsacak olumsuz bir karara imza atmamış olması da sevindirici olan bir diğer gerçekliktir. Bunun da hakkını vermek gerektiğini düşünmekteyiz.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; kanun teklifinin maddelerine ilişkin görüşmelere geçtiğimizde maddelere ilişkin itiraz edeceğimiz, üzerinde müzakere edilmesini önereceğimiz noktalara ilişkin olarak sırası geldikçe söz talebinde bulunacağımızdan bu genel değerlendirmemi burada sonlandırıyorum, yine hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Sayın Murat Emir, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve teknisyen arkadaşlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tekrara düşmemek adına ve değerli vaktinizi almamak adına çok kısa konuşacağım. Öncelikle verimli, nitelikli bir alt komisyon çalışması oldu ve bu nedenle alt komisyonda çalışan bütün arkadaşlarıma teşekkür ederim. Birçok konuda anlaştık ama anlaşamadığımız önemli konular da oldu, bunları da zamanı, yeri geldikçe tartışacağız ve umuyorum ki onların sonucunda da ülkemize yakışır ve seçimlerimizi ve Yüksek Seçim Kurulumuzu işlevsel ve demokratik ve hukuk devleti ilkelerine uygun bir çerçevede bir yasaya kavuşturmuş olacağız. Yalnız, mutlaka üstünü vurgulamak istediğim nokta şudur: Özellikle bu 12’nci maddenin (4), (5) ve (6)’ncı fıkraları çıkartıldı. Çıkartılırken, biz öncesinde de alt komisyon çalışmaları sırasında da özellikle bu maddelerin bu şekliyle seçim güvenliğini tehdit ettiğini, özellikle müşahitliğin zorlaştırıldığını, müşahitliklerde fotoğraf olması ve önceden onaylanması ihtiyacının nereden kaynakladığını ve sivil toplumun denetiminden niye rahatsız olduğunu gündeme getirmiştik, bunu alt komisyonda da getirdik. Yalnız, bu alt komisyon raporu çıkarken hemen hemen her konudaki bizim tereddütlerimiz ve bu komisyon raporuna geçirmek istediğimiz cümlelerin hepsi geçmiş iken “yapılacak düzenlemelerin seçim güvenliğini riske edeceği” cümlemiz ısrarla bu alt komisyon raporuna konmamıştır. Bundan niye rahatsızlık duyulmuştur, bunu anlamakta güçlük çekiyorum. Tekrar okuyorum, bakın: “Yapılacak düzenlemelerin seçim güvenliğini riske edeceği” yani 12’nci maddenin (4), (5) ve (6)’nci fıkraları. Eğer buradaki hedef şu ise: Yani bu maddeler bir başka zaman önümüze geldiğinde “Ya, siz bunlara zaten bir çekince söylememişsiniz.” demek ise, şimdiden bunun altını çizelim. Böylesine seçim güvenliğini riske edecek ve bizim seçimlerimizi şaibeli yapacak, dolayısıyla demokratik meşruiyet zeminini ortadan kaldıracak maddeleri nerede görürsek -bu 298’de de olabilir- bunlara şiddetle muhalefet edeceğimizi şimdiden bilmenizi isterim.

Bunun ötesinde, biz, özellikle Yüksek Seçim Kurumunun, Başkanın ön plana çıkarıldığı, Kurulun geri plana itildiği, orada da bir tek adam yönetiminin tasarlandığını maddelerine özellikle karşı çıkacağımızı belirtir, hepinize şimdiden başarılı bir komisyon çalışması dilerim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

Sayın Aldan, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Anayasa Komisyonunun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, basın mensupları; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bir Adalet Komisyonu üyesi olarak biraz da genişçe bir değerlendirme yapmakta yarar var. Şimdi, öncelikle bu yasanın zamanlaması benim için çok manidar. Daha seçime, 2019’a bu kadar süre varken hemen hemen geçen hafta gelen bir yasa teklifi neden apar topar böylesine gündeme alındı, onu merak ediyorum açıkçası.

Öte yandan, bu bir teşkilat yasası mıdır yoksa teşkilatta bir değişim düzenlemesi midir buna bakmak lazım. Şu anada kadar, bildiğim kadarıyla, seçim müdürlüklerinden 165 kadro boş, yaklaşık on yıldır boş. Hiçbir sınav açılmamış, hiçbir atama yapılmamış. Eğer bu altı yıllık sınır gelirse o takdirde bölgeler nasıl olacak, hangi bölgelere göre atama yapılacak? Bu 450 kişiyi -yaklaşık 450 kişi var- bölgelere tabi tutarsanız yani Ankara’daki birini Beytüşşebap’a gönderirseniz o takdirde emekliliğini ister. Aslında, işin iç yanı bence budur. Bu yasal düzenlemenin, bu yasa teklifinin getirilmesindeki temel amaç mevcut ilçe seçim müdürlerinin tasfiyesidir. Şu anda, on yıldan, 2006’dan bu yana herhangi bir sınavla seçim müdürü alınmadığına göre, demek ki mevcut seçim müdürlerinin çoğu altı yılın üzerinde görev yapan kişilerdir. Bunların hepsinin bu bölgeler arası rotasyona tabi tutulmasının sonuçta bir tek anlamı vardır: Bu insanlar bunca yıldır çalıştıkları yerden ayrıldıkları anda emekliliklerini isteyeceklerdir. Madem böyle bir şey yapılacaksa, elde de fırsat var, 3600 göstergeyle bu kamu görevlilerimizi memnun edebiliriz. Bütün personele, seçim personeline 3600 gösterge verirsek zaten bunların hiçbirisi görevde kalmaz. Bunun şöyle bir handikapı var: Elbette ki iktidar çoğunluğu seçim yapısında böyle bir değişikliği öngörebilir, böyle bir amacı olabilir ama şunu unutmayalım: Seçimlerin yazılı olmayan kuralları vardır. Yılların seçim müdürleri oldukça büyük deneyime sahiptirler. Yüksek Seçim Kurulunun son 16 Nisan referandumundaki tartışılan kararı dışında, şimdiye kadar seçim görevlileri büyük bir özveriyle çalışmışlardır, doğru dürüst belirgin bir şaibe ortaya çıkmamıştır. Bu yapıyı bozmanın âlemi yoktur. Eğer bu yapı bozulacak olursa bunun 2 tane olumsuz sonucu ortaya çıkar. Bunlardan bir tanesi, oldukça deneyimsiz, bu yazılı olmayan kurallardan bihaber olan kişiler müdür ya da müdür yardımcısı konumuna getirilir ki bu, seçimler sırasında çok büyük zafiyetlere yol açar. İş bilmeyen insanlar, mevzuattan bihaber olan insanlar –biraz sonra onu da anlatacağım- bu konuda yetersiz kararlar alabilirler. Her şeyden öte, Türkiye’de şu anda bir yıllık hâkim, savcı oranı, toplam hâkim, savcı oranının neredeyse yüzde 40’ıdır yani hâkimler de deneyimsizdir, seçim mevzuatı konusunda onların da herhangi bir bilgisi yoktur. Yeni müdürleri atadığınız anda büyük bir kaos ortamı doğar, önümüzdeki seçimde hakkıyla yapılan işlemlerde dahi şaibe söz konusu edilmeye başlanır. Bunu çok sakıncalı görüyorum.

İkinci bir nokta, sanıyorum 10’uncu maddenin (3)’üncü fıkrası aynen şöyle diyor: “Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasından Başkan tarafından atanır.” denirken geçici maddede (6)’ncı fıkrayla dışarıdan başkana seçim müdürü ve müdür yardımcısı atama yetkisi veriliyor, bu büyük bir çelişkidir. Mevzuatı hiç bilmeyen insanlara önümüzde, 2019’daki çok önemli 3, belki 4 seçimi teslim etmek zorunda kalacağız yani herkesi bu konuda duyarlı olmaya davet ediyorum. Hiç değilse böyle bir atama yapılacaksa binlerce mevcut kurum personeli var, bunların arasından bir atama yolu seçilebilirdi. Bunlar, bu insanlar yıllardır şunu bekliyor: Ya bir müdür gelmiş, yirmi senedir müdür, ben özlemle bekliyorum, bir müdür yardımcısı ya da müdür olayım hiç değilse, onlar gidecek ki yerine

ben geleyim.” diyor. Şimdi, o fırsat da bu insanlara ne yazık ki tanınmamış oluyor. Şu düşünülebilir: “İlkokul mezunu bir yığın müdür var, e artık yeter bunlardan da kurtulalım.” anlayışı egemen olmuş olabilir ama şunu unutmayalım: Buraya atananların çok büyük bir bölümü bilgisayarı bilen, bu seçim sistemini bilen ve üniversite mezunu olan insanlardır, bunu da göz ardı etmeyelim lütfen.

Şimdi, mesela Yüksek Seçim Kurulu Başkanına birtakım haklar veriliyor, tek seçici durumunda. Ben bu konuda kişilik olarak asla böyle bir şey söylemiyorum ama bir insana... Kendisine büyük de saygım vardır, Sayın Sadi Güven’e ama mesele kişi meselesi değildir. Bunun ötesinde bir olguyla yüz yüzeyiz çünkü bu bir süre sonra alışkanlık hâline dönüşebilir.

Bir diğer çelişkili madde, örneğin geçici maddenin (8)’inci fıkrasında, en geç bir ay içerisinde o altı yılı tamamlayanların ya da nüfusa kayıtlı olduğu yerde bulunanların tayini gerçekleştirilecek denirken, 10’uncu maddenin (7)’nci fıkrasında da Başkana bir yıllık bu işi idare etme -tabiri caizse- hakkı tanınmıştır, bu da bir çelişkidir. Teknik açıdan iki şeyi çok önemli gördüğümü söylemek istedim.

Bir diğer konuya değineceğim, çok uzatmayacağım, adliyelerde çalışma konusu. Şimdi, Yüksek Seçim Kurulunda, bu, ilçe seçim kurullarında çalışan insanların en büyük sorunlarından bir tanesidir. Bir kurumdasınız ama keyfi olarak bir hâkim “Gel, benle çalışacaksın.” diyor. Birtakım özlük haklarından, havuzdan, şundan, bundan yararlanamıyorsunuz, o insanlara yaranamıyorsunuz ve bu anlamda da bu işe bir nokta koymakta yarar görüyorum ben. Seçim Kurulu çalışanları kesinlikle adliyede görevlendirilmemelidir ve öyle bir şey oluyor ki bu sefer kafaları ikiye bölünmüş oluyor. Seçim zamanı seçim kurullarında çalışıyorlar, sair zamanda da gidip asliye hukuk mahkemesinde duruşma takip eden konuma düşürülüyorlar. Bunların gerçekten birbirinden ayrılması lazım.

Sayın Başkan, değerli üyeler; söylemek istediğim şey son olarak şu: Bu insanların, pek çok insanın bir anlamda yaşamı etkilenecek. Bir örnek verdim, 450 insan şu kışta kıyamette tayine tabi tutulacaklar. Bir düşünmek lazım, en azından bu tip şeylerde en önemli şeylerden bir tanesi geçiş aşamasıdır. Bu geçiş aşamasını sağlamakta ben şahsen tavsiye ediyorum, bir fayda görüyorum, eğer bunlar yapılmazsa, bütün kurumun mevzuat yapısı bir anda değiştirildiği zaman ortaya çıkan sorunlar çok büyük olur. Ben isterdim ki seçim kurullarına, şimdiye kadar şaibeye pek de bulaşmamış kurullara böylesine müdahale edilmeseydi, bu müdahale yapılmıştır ama en azından bir geçiş aşamasında yarar olduğunu düşünüyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aldan, teşekkür ediyorum.

Sayın Parsak, buyurun.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın bürokratlarımız, değerli basın mensupları; sözlerimin başında ben de hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Benden önceki hatiplerin de ifade ettiği gibi, Yüksek Seçim Kurulumuzun bir anayasal kurum olarak bir teşkilat kanununa uzun bir süredir ihtiyacı olduğu gerçeği hiç tartışmasız bir şekilde ortadaydı. Dolayısıyla bu yönde sunulmuş olan söz konusu yasa teklifi, bu yönü itibarıyla bizim tarafımızdan da olumlu değerlendirilmektedir.

Öbür taraftan, yasa teklifinin içerisinde tartışılabilir çeşitli maddeler vardı, kaldı ki bunların bu yasa teklifi içerisinde değil, başka yasaların içerisinde tartışılması daha doğrudu. Nitekim alt komisyonumuzda, bizim de görev yaptığımız çalışmalar esnasında, gayet isabetli biçimde söz konusu hususlar tekliften çıkarıldı. Bunu da biz anlamlı, önemli bir gelişme olarak kaydediyoruz. Alt komisyonda beraber görev yaptığımız tüm milletvekillerimize de bu açıdan teşekkür ediyoruz.

Ana hatlarıyla bakıldığında söz konusu yasa teklifinde Yüksek Seçim Kuruluna bir teşkilat kurma ve onun üzerinden buna ilişkin yasal altyapı oluşturma amacı gayet ortada. Biz alt komisyon çalışmalarımız esnasında da ifade etmiştik, Yüksek Seçim Kurulumuz bir anayasal organ olmakla birlikte, artık taşra teşkilatı da bulunan bir kurum hâline dönüştürüldüğü için, biz doğrusu, Yüksek Seçim Kurumu olduğunu, Yüksek Seçim Kurulunun da bunun bir karar organı olarak burada mutlaka anayasal çerçevesiyle bulunması gerektiğini fakat taşra teşkilatı da bulunduğu için bunun personel birikimimize ve bu noktadaki müesseseleşme tecrübemize uygun mahiyette yeniden düzenlenmesi gerektiğini haklı olarak kayda geçirdik.

İlgili maddelerinde ayrı ayrı sırası geldiğinde ifade edeceğiz ama şunu ifade etmeden de geçmek istemiyorum: Özellikle mevcutta uzun dönemdir görev yapmakta olan ve gerçekten zor şartlar altında görev yapmakta olan pek çok personelimiz, kendi haklarının ihlal edildiği veya ihlal edilebileceği yönünde haklı endişelerini tüm milletvekillerimizle olduğu gibi Milliyetçi Hareket Partisi milletvekilleriyle, bu anlamda bizlerle de paylaştılar. Biz de o gelen endişeleri, talepleri, beklentileri, olması gerektiği gibi makul bir süzgeçten geçirerek bir değerlendirme yaptık, bunu ilgili maddelerinde de yeniden ifade edeceğiz ama bir kısmını alt komisyon çalışmasında kayda geçirmiştik, burada sadece bir tanesini örnek kabilden ben de ifade etmek isterim. Geçici 1'inci maddenin (6)'ncı fıkrasında seçim müdürleri ve müdür yardımcılarının beş yıl süreyle dışarıdan görevlendirilebileceği yönünde bir hüküm var. Şimdi, burada maksat, daha eğitilmiş, daha donanımlı ve tecrübeli seçim müdürleri, müdür yardımcılarını çerçevesi ortaya koymak olduğuna göre, mevcut müdürlerimizden ve müdür yardımcılarımızdan da bu tecrübeye sahip olmakla birlikte yeni gelen kanun perspektifine uygun mahiyette eğitime, donanımına sahip olan lisans düzeyinde, mezun durumunda olan pek çok mevcutta yöneticimiz var ve yaklaşık on iki yıldır görevde yükselme sınavları da olmadığı için bunlarla ilgili herhangi bir olumlu netice söz konusu olmamıştı. Hazırda onlar beklerken eğer bunların bir sıkıntısı yok ise beş yıl süreyle onları kenarda tutarak dışarıdan, bu sefer de tecrübe noktasında eksikliği olan birilerini idareci yapmanın çok mantıklı, çok doğru olduğunu düşünmüyoruz ama bunu makul bir seviyede, orta noktada buluşturabileceğimize inanıyoruz; ilgili maddesinde de ifade edeceğiz. Bunu, eğer imkân varsa -burada kurumumuzun temsilcileri de var- mevcuttaki lisans düzeyinde mezuniyete sahip olan, bu mahiyetteki personelimiz yeterliyse tekliften söz konusu fıkranın çıkarılması, yok eğer sayı itibarıyla söz konusu personel yeterli değilse öncelikli olarak onlara gene imkân tanımak suretiyle mevcut eksikliği veya ortaya çıkabilecek eksikliği dışarıdan bu şartlara göre tamamlamak suretiyle bir orta yola kavuşturulabileceğini düşünüyoruz.

Aynı mahiyette diğer personel talepleri de var ve başka hususlar da tabii ki. Bunları da ilgili maddelerde, yeri geldiğince ifade edeceğiz.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da yapıcı, uzlaşmacı, sonuç alıcı siyaset anlayışımız ekseninde bu kanun teklifine olan yaklaşımımızı da bu çalışmalar dâhilinde de devam ettireceğiz.

Hepinizi sevgiyle saygıyla yeniden selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Sayın Oktay Öztürk, buyurun.

OKTAY ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, muhterem hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'mız seçimlerin ve halk oylamasının serbest, eşit, gizli, tek dereceli genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre yargı yönetim ve denetimi altında yapılacağını hüküm altına almış ve seçimlerin yönetim ve denetimine ilişkin görevleri Yüksek Seçim Kuruluna bırakmıştır. Yüksek Seçim Kurulu anayasal bir kurum olarak ilk kez 1961 Anayasası'nda yer almış malumunuz. 1982 Anayasası'nın "Cumhuriyetin Temel Organları" kısmında yer alan "Seçimlerin genel yönetim ve denetimi" kenar başlıklı 79'uncu maddesiyle de kurulun bu konumu muhafaza edilmiştir. Bu madde "Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır." hükmüdür. Bunun alt kısmında Yüksek Seçim Kurulunun görevleri teferruatlı bir şekilde sayılmıştır.

Yüksek Seçim Kurulu bu görevi yerine getirirken ve aynı zamanda teknolojik gelişmelerden de faydalanarak seçim sistemimizi modernize edip geliştirirken seçmen sayısının artması, seçim sayısının artması ve sıklaşması, yurt dışında, ülkelerde oy kullanma imkânı getirilmesi ve son olarak 16 Nisan 2017 referandumuyla, Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimlerinin aynı günde yapılması, milletvekili sayısının 600'e çıkarılması ve 100 bin seçmenin Cumhurbaşkanı adayı gösterebilmesi imkânının getirilmesi gibi nedenlerle artan iş yükü karşısında kurulun teşkilat yapısının iyileştirilmesine, yeni hizmet birimlerinin oluşturulmasına ve nitelikli idari ve teknik personele ihtiyaç bulunduğu bir gerçektir. Bu nedenle kurulun Anayasa'daki konumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile 298 sayılı Kanun ve özel kanunlarda yer alan teşkilat, personel rejimi, çalışma usul ve esaslarına ilişkin hükümler birlikte değerlendirilerek güçlü bir teşkilat yapısı oluşturulması amacıyla verilen bu kanun teklifine olumlu baktığımızı ifade etmek istiyorum.

Kurulun Adalet Bakanlığına bağlılığını azaltacak, kendisine özel bütçesi ve kadrosunun olmasına yönelik maddelerle ilgili değişiklikleri tamamen destekliyoruz. Bunlar zaten bugüne kadar çoktan yapılması gereken değişikliklerdi, geç bile kaldığını söyleyebiliriz. Nedenine gelirse: Verilen iki değişiklik maddesi önerisinde, geçmişte bizim teknik birimlerimizin sistemin daha sağlıklı çalışması için teklifleri ve talepleri olduğunda bugün verilen kanun değişikliği teklifinin gerekçelerinde sayılan sebepler ile bütçe yetersizliği, personel yetersizliği, zaman yetersizliği, kanun değişikliği gerekliliği ve benzeri, bu teklif ve taleplerimizin o gün için yapılamayacağı dile getirilmiştir.

Seçim sistemimizi oluşturan bilgisayar yazılımları, diğer çevre ve altyapı sistemleri ve bunların ürettiği sayısal seçim sonucunun sağlamalı olarak kontrol edilebilme imkânlarının olması sonucunda bu sistemlerin yeterliliği kendini kanıtlamıştır ancak sistemimizin en zayıf yönünü insan gücüne ihtiyaç duyulan noktaların oluşturduğunu görüyoruz. Bunların başında da sandık kurulu üyeleri ve müşahitler gelmektedir. Kurulun çeşitli zamanlarda siyasi partilerin temsilcileriyle yaptığı gerek idari gerekse de teknik toplantılarda siyasi partilerin sandık kurulu üyesi ve sandık müşahidi bildiriminde kullanılan yöntemlerde ve teknik sistemde iyileştirmeye ihtiyaç olduğunu, seçim takviminde çok dar zamana sığdırılan bu işlemlerde seçimin kaderini etkileyecek birtakım hataların meydana geldiğini ilettiğimiz, bildirmiştik. Özetle, bu yanlışlıklar sandık alanlarının ve sandıkların geç belli olması, ilçe teşkilatlarının siyasi parti genel merkezinden bağımsız olarak ilçe seçim kurullarına sandık kurulu üye listelerini vermeleri... Ki bu da hemen hemen bütün siyasi partilerin yaşadığı bir sıkıntıdır, zaman dar olduğu için ilçe veya ili sıkıntıya sokuyoruz. "Kurul üyelerini bildirin." dediğimiz vakit hemen bir önceki seçimde hazırladıkları liste ne ise otomatik olarak götürüp onu veriyor. Ondan sonra da seçimlerin sonucunda birçok yerde, müşahit atamış olmamıza rağmen –bu bütün partiler için geçerli diyorum- sıfır oy aldığımızı görüyoruz çünkü o listede bulunan insanlar daha önce başka partilere geçmişler veya düşüncesi değişmiş, şu olmuş, bu olmuş. Dolayısıyla bu sıkıntıları her zaman yaşıyoruz.

Kişilerin farkındalıkları yeterli düzeyde olmadığı için seçim gününe kadar yapılan eğitimlere katılmamaları ve seçim günü bu kişilerin sandık kurulu başkanı bile olmaları gibi nedenler, zaman kaygısı olması nedeniyle kişilerin yeterince araştırılmadan, ilgisiz ve becerisiz kişilerin sandık kurulu üyesi yazılması, hatta haberi olmadan kişilerin sandık kurulu üyesi yazdırılabilmesi... Bu hataların azalması için sandık kurulu üyelerinin önce siyasi parti genel merkezlerine, siyasi parti genel merkezi de kontrolleri yaptıktan sonra Yüksek Seçim Kuruluna direkt bildirilmesi için sistemin değişmesi gerektiği yönünde görüş bildirmiştik. Bu görüşümüz bugün de geçerliliğini koruyor. Yüksek Seçim Kurulu siyasi partilerin genel merkezini eğer muhatap alır ise bu üyeler önce genel merkeze gelir, onun kontrolünden geçtikten sonra devreye girer. Bu yanlışlıkların sonucuna gelindiğinde ise en çarpıcı olarak 16 Nisan 2017 referandumunda sandık kurullarının o veya şu sebeple zarfları mühürlemeyi unutmaları ve sonucunda –ki burada art niyetler var mıdır, yok mudur, bu da tartışmaya açık- bu oyların geçerli sayılıp sayılmayacağı yönünde yaşanan büyük tartışmalar hepimizin malumu.

Şimdi, bu sebeplerden dolayı hazır ilk defa da yıllardır bir kanun teklifi geliyor, birtakım tartışmalara meydan vermeyecek şekilde, hani “efradını cami, ağyarını mâni” dediğimiz bir şekilde bütün eksiklikleri tartışarak gidermenin yollarına bakacağız inşallah. Tabii “Seçimler hep şaibeli.” deriz ama seçimleri yapan da seçim müdürleridir, orada hâkim olanlar da onlardır. Seçim müdürleri de yerlerinde sabit kaldıklarına göre peki buradan bu çıkmazı nasıl aşacağız? Bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum. Yani hiçbir milletvekili veya aday gidip de seçimde etkinlik yapamaz yani seçim kurullarında bir etkinlik yapamaz, tamamen seçim müdürlerinin vesairesinin elinde. Elbette ki iyi niyetli insanlar var seçim müdürleri içerisinde ama tedbirleri de kötü niyetlilerin olabileceğini de dikkate alarak almakta fayda var. Zaten kötü niyetli değillerse bir zararımız olmaz ama biz tedbirimizi kötü niyetliye göre alırsak sistemi biraz daha sağlıklı işler hâle getirmiş oluruz.

Şimdilik söyleyeceklerim bunlardan ibaret. Hepinize tekrar saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Adalet Bakanımız, buyurun.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları, değerli kurumlarımızın temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Alt komisyonda çok verimli bir çalışma ve müzakere ortamı olduğunu burada memnuniyetle görmekteyiz. Bu da demokrasinin bir kazanımı, katılımcı demokrasi ve siyaset adına çok önemli bir kanun çalışmasını yaptığımızı gösteriyor.

Ben de geneli üzerinde Hükümetimiz adına söz almışken Komisyonumuza teşekkür etmek ve gerçekten, bugün konuşmuş olduğumuz Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi’nin çok yerinde bir teklif olduğunu ifade etmek isterim. Elbette demokratik rejimlerin temeli serbest seçimlere dayanmaktadır. Özgür, serbest, dürüst seçimlerin yapılması, millet iradesinin söz ve yetkide, karar mercisinde olması adına çok önemlidir. Gerçekten, Türkiye’de seçimlerin çok dürüstçe yapılması, Türkiye’de seçim hukukunun yerleşik içtihatları ve uygulamalarının olduğu da Türk demokrasisi adına çok önemli, sevindirici bir durumdur. Millet iradesinin üstünlüğü, seçimlerin saygın, tarafsız ve bağımsız kurullarca ve onların gözetiminde, denetiminde, hakemliğinde yapılmasını gerekmektedir. Türkiye’de de, malumunuz olduğu üzere, Yüksek Seçim Kurulu bu hakemliği anayasal çerçeve içerisinde milletimiz adına yapmaktadır ve bugüne kadar da bağımsız, müstakil hareket ederek şaibesiz, dürüst seçimler icra etmiştir. Bu kanunla birlikte daha da nitelikli bir hâle kavuşacağı aşikârdır. Özellikle, az önce de ifade edildi, hem Cumhurbaşkanının milletimiz tarafından seçilecek olması, milletvekili sayısının artması, yurt dışında seçimlerin yapılarak vatandaşlarımızın oy kullanması

gibi sebepler Yüksek Seçim Kurulunun daha nitelikli bir personel ve kurumsal yapıya kavuşmasını zorunlu kılıyordu. Bu çerçevede, bu teklifin çok yerinde olduğunu ifade etmek isteriz. Elbette maddeler konusunda da geldiğinde çok değerli fikirlerle bu teklif yine olgunlaşacak, değerlendirilecektir.

Ben Yüksek Seçim Kurulunun bu teklifle birlikte, önümüzdeki seçimlerde ve bundan sonraki seçimlerde de demokrasinin kazanımı anlamında, millet iradesinin sandıkta bihakkın temsili anlamında çok önemli bir misyon üstleneceğini ifade etmek isterim ve çok da vakit almadan -Komisyonumuz çok hızlı bir şekilde, verimli bir şekilde görevini ifa ediyor- ben teşekkür etmek üzere ve teklifin Yüksek Seçim Kurulu, demokrasimiz ve ülkemiz adına hayırlı olmasını dileyerek hepimize tekrar saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Geneli üzerinde başka bir söz talebi yok.

Değerli arkadaşlar, o zaman (2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelerin görüşmelerine başlıyoruz.

Aldığımız karar gereğince, bundan sonraki çalışmamıza Alt Komisyonun kabul ettiği metin üzerinden yapacağız.

1'inci maddenin görüşmelerine başlıyoruz.

1'inci maddeyi okutuyorum:

YÜKSEK SEÇİM KURULUNUN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ

HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a)Başkan: Yüksek Seçim Kurulu Başkanını,
 - b)Başkanvekili: Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekilini,
 - c)Kurul: Yüksek Seçim Kurulunu,
 - ç) Üye: Yüksek Seçim Kurulu üyesini,
- ifade eder.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talebi yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – 3'üncü maddede önergemiz var.

BAŞKAN - Şimdi teklifin 3'üncü maddesini okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Kurulun Bağımsızlığı, Oluşumu ve Görevleri

Kurulun bağımsızlığı

MADDE 3- (1) Kurul, görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Kurula emir ve talimat veremez.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi görüşmeye başlıyoruz.

Maddeyle ilgili söz talebi var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Evet.

BAŞKAN - Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve diğer hazırım; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu maddede Kurulun bağımsızlığı var, daha doğrusu "...bağımsızdır." şeklinde bir düzenleme var fakat "tarafsızlık" ibaresinin de eklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani hiçbir organın, makamın veya farklı mercilerin Kurula emir ve talimat veremeyeceği açık ama sonuçta seçim güvenliğini, seçimin bütün işlerini yürütecek bir organın tarafsızlığı da aynı oranda çok önemlidir. Çünkü demokrasiyi yakından ilgilendiren seçimler demokrasinin en önemli araçlarından biridir temsili demokrasinin yaşama geçmesi açısından. Bu nedenle biz bu önergemizle aynı zamanda madde metninde Kurulun tarafsızlığının da yazılması gerektiğini düşünüyoruz ve öneriyoruz. Bu önergemizle tarafsızlığın açıkça yazılması hâlinde daha bir netliğe kavuşacaktır. Tabii, Komisyonumuzun diğer üyeleri tarafından da kabul edilmesini talep ederiz.

Bu kadar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Beştaş.

Sayın Tezcan, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Esas olarak, bu maddede görüş bildirmeyecektik ancak biraz önce Meral Hanımın söylediği bağımsızlığın yanına tarafsızlığın eklenmesi önerisi makul ve üzerinde mutabakata varılabilecek bir öneri diye düşünüyorum. Çünkü Anayasa değişikliği sürecinde de özellikle mahkemelerin bağımsızlığı konuşulurken o maddede hatırlarsanız mahkemelerin bağımsızlığı yanında tarafsızlığı da ilave edilmişti. Yüksek Seçim Kuruluyla ilgili bu tarif yapılırken bunun ilave edilmesinde yarar vardır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu doğrultuda bir önerge var, okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin başlığının "Kurulun bağımsızlığı ve tarafsızlığı" şeklinde, madde metninde yer alan "bağımsızdır." ibaresinin "bağımsızdır ve tarafsızdır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Meral Daniş Beştaş

Erol Dora

Adana

Mardin

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe:

Yüksek Seçim Kurulunun yürüttüğü tüm çalışmalarda bağımsızlığının tarafsızlığı da içerdiğini vurgulamak için 3’üncü maddeye tarafsızlık ilkesinin de eklenmesi öngörülmüştür. Bu önergeyle farklı siyasi partilerin eşit haklarla girdikleri seçimlerde hem seçim iş ve işlemlerinin yürütücüsü hem de hakemi niteliğinde olan Yüksek Seçim Kurulunun tarafsızlığının açık ve net bir şekilde kanun metninde belirtilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Bununla ilgili başka bir söz talebi yok.

Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu öneri en son yapılan Anayasa değişikliğinde de, 16 Nisan referandumunda milletimizin kabul ettiği yargıya yönelik “bağımsız ve tarafsızdır.” ibaresi kabul görmüştür. Bu tür bağımsız kurulların, millet adına denetim yapan bu tür kurulların ayrıca tarafsız olması çok değerli heyetinizin takdirine bırakmakla birlikte ben de Hükûmetimiz adına görüşümün bu tarafsızlık yönündeki ibarenin eklenmesinin olumlu olacağı mütalaasını arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Dolayısıyla bütün siyasi partilerin lehte görüş beyan ettiği noktada önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü maddeye geçiyoruz.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

Kurulun oluşumu

MADDE 4- (1) Kurul, yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayılarının salt çoğunluğuyla seçilir,

(2) Üyelerin görev süresi altı yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir.

(3) Başkan ve Başkanvekili, Kurul üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla seçilir.

(4) Başkan ve Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye belirlenir. Başkan ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

(5) Kurulun görev süresi biten üyeleri yerine, yenilerinin belirlenmesi için üç yılda bir ocak ayının ikinci yarısında seçim yapılır ve üyelerin görev süresi, seçilme tarihlerine bakılmaksızın bu ayın son gününden itibaren hesaplanır. Yeni üyelerin tamamının seçilmelerine kadar eski üyeler görevlerine devam ederler. Her yenileme seçiminden sonra dördüncü fıkrada öngörülen usule göre yedek üyeler belirlenir.

(6) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmadan görevlerini bırakmaları hâlinde, bu görevler için seçim yapılır. Başkan veya Başkanvekilliğinden ayrılan üye, bu göreve yeni seçilen üyenin yerini alır.

(7) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmış olması durumunda önce üye seçimi yapılır. Seçilen yeni üyenin de katılımıyla Başkan veya Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, bu seçimin sonucuna ve altıncı fıkranın ikinci cümlesinde belirtilen esasa göre yeni üyenin yeri belirlenir.

(8) Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple üyeliklerinin sona ermesi hâlinde, bu üyelerin yerine yeni üye seçimi yapılır.

(9) Yedinci ve sekizinci fıkralar uyarınca yeni seçilen üye, yerine seçildiği Başkan, Başkanvekili veya üyenin görev süresini tamamlar.

(10) Başkan ve Başkanvekili, görevleri süresince; üyeler ise ihtiyaç duyulması hâlinde Kurulca belirlenen süre zarfında kurumlarından izinli sayılırlar. Ancak kurumlarındaki aylık, ödenek ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer özlük haklarından aynen yararlanmaya devam ederler.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi yok.

Önergeyi okutayım, sonra açıklamak üzere söz verelim.

Önergeyi okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Meral Daniş Betaş
Adana

Erol Dora
Mardin

Madde 4-

(11) En son yapılan milletvekili genel seçimlerinde en çok oy almış dört siyasi parti ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partiler, o siyasi parti genel başkanları tarafından yazılı olarak yetki verilmiş olması şartıyla Yüksek Seçim Kurulunda da bir asıl, bir yedek temsilci bulundurabilir. Bu temsilciler kurulun yurt içi ve yurt dışında yürüttüğü bütün çalışmalarına ve görüşmelerine katılırlar, oy kullanamazlar. Görüşülen iş hakkında siyasi partiler temsilcileri görüşlerini bildirirse, kurul, bunları da dinleyip değerlendirdikten sonra, kendi arasında işi görüşerek karar verir ve kararı temsilcilere yazılı olarak bildirir. Siyasi parti temsilcilerinin toplantılara katılmamaları, işlerin görüşülmesini durdurmaz.

Gerekçe:

Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nde siyasi parti temsilcilerine dair hiçbir hüküm yer almaması teklifin önemli bir eksikliğidir. Bu önergeyle, YSK'daki siyasi partilerce görevlendirilen temsilcilerin rol ve görevlerinin açık ve net bir şekilde yasa teklifinde belirtilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Dora, buyurun.

EROL DORA (Mardin) – Efendim, 4'üncü madde üzerinde vermiş olduğumuz önerge üzerinde söz aldım.

Bildiğiniz gibi, Yüksek Seçim Kurulunun seçimlere ilişkin mevcut toplantı ve karar süreçlerinde oy hakkı bulunmamakla birlikte siyasal partilerin resmî temsilcileri “gözlemci temsilci” statüsüyle toplantılara katılmakta ve öncelikle seçim süreçlerinde yerellerden gelen çeşitli itirazların değerlendirildiği ve karara bağlandığı toplantılarda fikir beyan edebilmekte ve bu bağlamda önemli fikrî katkılarda bulunmaktadır.

Bu bağlamda, Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nde siyasi parti temsilcilerine dair hiçbir hükmün yer almamasını teklifin önemli bir eksikliği olarak değerlendiriyoruz.

Bu önergemizle, Yüksek Seçim Kurulunda siyasi partilerce görevlendirilen temsilcilerin rol ve görevlerinin açık ve net bir şekilde yasa teklifinde belirtilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Bu önergeyle ilgili başka söz talebi yok.

Ben birkaç şey söylemek isterim müsaade ederseniz.

Tabii, siyasi parti temsilcilerinin seçim kurullarında görev almasına ilişkin bir hüküm 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri Hakkında Kanun'da var. Burada toplu olarak hem ilçe hem il hem de Yüksek Seçim Kurulundaki temsilciler değerlendirilmiş, Kanun'un 17'nci maddesinde bu...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – 17 kalkmıyor, değil mi?

BAŞKAN – 17 kalkmıyor. 17 Seçimlerin Temel Hükümleri Kanunu'nda var. Orada toplu olarak hem il hem ilçe hem de Yüksek Seçim Kurulunu düzenlemiş. Sadece bunu belirtmek istedim.

Başka bir söz talebi varsa verebilirim. Yok.

O hâlde, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, 5'inci maddeye geçmiş bulunuyoruz.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Karar verme usulü

MADDE 5- (1) Kurul, kararlarını salt çoğunlukla verir. Oyların eşitliği hâlinde Başkanın bulunduğu tarafın görüşü doğrultusunda karar verilmiş olur.

(2)Kurul kararları aleyhine başka hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz.

(3)Kurulun nihai kararları ile prensip kararları, en kısa zamanda Resmî Gazete'de yayımlanır.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talepleri var.

Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, önergemizde de yazdığımız üzere Anayasa'nın 79'uncu maddesinde “Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.” emredici hükmü var ve çok açık bir düzenleme. Biraz önceki önergemize, Başkan olarak siz “298 sayılı Kanun'da var.” dediniz yani burada yazmaya gerek yok. Burada daha da farklı bir durum var, Anayasa'da var yani yasada değil. Buna ayrıca bu kanun teklifinde “Kanun yolu” ibaresi eklenmiş. “Kanun yolu” ibaresine gerek olmadığı görüşündeyiz çünkü amir hükümde, sonuçta Anayasa'da bu düzenleme var. Biz bu şekilde buna uygun olarak YSK teşkilat yasasına ilişkin kanun teklifinde yer alan ifadenin Anayasa'ya uygun hâle getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz ve öneriyoruz.

Bu nedenle, önergemiz doğrultusunda kabulünü talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Beştaş.

Sayın Tezcan, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biz de bu konuda bir önerge vermiştik. Anayasa'nın 79'uncu maddesinin (2)'nci fıkrası son cümlesi çok net bu konuda, "Kurul kararlarına karşı hiçbir mercie başvurulamaz." diyor. Şimdi, burada "kanun yolu" ifadesi yok. Anayasa'da "kanun yolu" ifadesinin olmadığı bir yerde yasada genişletici bir ifadeyle "kanun yolu"nu da koymanın hem anlamı yok hem de Anayasa'ya açık bir aykırılık oluşturur.

Bu nedenle, teklifimiz -önerge biraz sonra işleme alınacak sanıyorum- o çerçevede ve "Kanun yoluna başvurulamaz." kısmının çıkarılması gerekir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tezcan.

Sayın Erkek, buyurun.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Burada bir şeyi paylaşmak istiyorum: Örneğin, ilçe seçim kurulu bir karar verdi ve kararı yasaya göre kesin. Kesin kararlara tam kanunsuzluk hâlinde Yüksek Seçim Kurulu müdahale edebiliyor. Tam kanunsuzluk söz konusuysa Yüksek Seçim Kurulu kesin kararı bozabiliyor, iptal edebiliyor. Peki, Yüksek Seçim Kurulu kendisi tam kanunsuzluk hâli yaratırsa ne olacak?

OKTAY ÖZTÜRK (Mersin) – O zaman yüksekliği de ortadan kalkmış oluyor.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Ama son referandumda açıkça kanuna aykırı bir kararlar karşı karşıya kaldık. Bu zaman, temel hak ve özgürlükleri veya tam kanunsuzluk karşısında kim koruyacak? Anayasa Mahkemesi mi koruyacak, kim koruyacak? Burada belirtildi "ve kanun yoluna" ibaresi mutlaka çıkartılmalı. Zaten Anayasa'yı aşarak böyle bir düzenleme yasayla getirilemez.

Şimdi okuyunca dikkatimizi çekti, (3)'üncü fıkrada da yazdığı gibi kurulun tüm kararları bizce de Resmî Gazete'de yayımlanmalı, tüm kararları çünkü bu önemli. Biliyoruz ki ilçe seçim kurulu başkanları, yargıçlar bile Yüksek Seçim Kurulunun birçok kararına ulaşamıyor. Ama "en kısa zamanda" ibaresi muğlak bir ibare, buna da bir on beş günlük süre konabilir, başka bir süre konabilir. Bu konuyu da Komisyonumuzun takdirlerine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Konuyla ilgili Sayın Parsak, buyurun.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Burada bize göre de kurul kararları aleyhine başka hiçbir mercie başvurulmaması gerektiğine ve dolayısıyla kanun yoluna başvurulamayacağına ilişkin hükmün, Anayasa'ya aykırılık tartışmaları başta olmak üzere, normatif açıdan pek çok sıkıntıya yol açabileceği düşüncesiyle bu mahiyette sunulan önergelerin olumlu değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz, nitekim alt komisyonda da ifade ettik. Fakat iki önerge var, bunlardan birisi "kurul kararları aleyhine" diye mevcutta olduğu gibi, diğerinde de "kurul kararları aleyhinde." Türkçe bakımından hangisi doğruysa onu tercih etmek kaydıyla bu esası kabul etmek gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Anayasa 79'daki hükmün aynısını yazalım.

BAŞKAN - Sayın Abdurrahman Öz, buyurun.

ABDURRAHMAN ÖZ (Aydın) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Anayasa Komisyonumuzun değerli üyeleri; ilk defa söz alman sebebiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Madde üzerinde verilmiş olan önergeye biz de katılıyoruz. Anayasa'nın metni açıktır. Sayın Parsak'ın da ifade ettiği gibi Anayasa'daki metni aynen almak kanaatimizce uygundur diye düşünüyorum. Zaten yerleşmiş ve oturmuş bir kanaat vardır. Bu ifade yani teklifteki ifade zorlama bir ifadeydi Anayasa'ya göre. Bu sebeple Anayasa'ya bağlı kalınması uygundur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Önergeleri okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında geçen “ve kanun yoluna” ibaresinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Erol Dora

Meral Daniş Beştaş

Mardin

Adana

Gerekçe:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 79'uncu maddesinin ikinci fıkrasında “Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.” ibaresi yer almaktadır. Önergeyle yasa teklifinin Anayasa'da yer alan amir hükümle sınırlı olması, bu temelde “kanun yolu” ibaresinin çıkartılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

(2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrası aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

“(2) Kurul kararları aleyhinde başka hiçbir mercie başvurulamaz.”

Bülent Tezcan

Muharrem Erkek

Uğur Bayraktutan

Aydın

Çanakkale

Artvin

Murat Emir

Akın Üstündağ

Ankara

Muğla

Gerekçe:

Anayasa'nın 79'uncu maddesinin ikinci fıkrası “Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz” şeklindedir. Teklifte getirilmek istenen düzenleme “hiçbir kanun yoluna başvurulamaz” diyerek anayasal hükmü Anayasa'ya aykırı biçimde genişletmektedir. “Hiçbir kanun yoluna başvurulamaması” ifadesiyle 16 Nisan referandumuyla şaibeli bir karara imza atan YSK'nın, başka seçimlerde de aynı durumu yaratmasına güvence sağlanmak istediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle, Anayasa'da belirtilen hükmün korunması gerekmektedir.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bunu bir revize edebilir miyiz Anayasa'ya göre?

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – İşte ortak bir önergeye çevirelim.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Olur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bizimki Anayasa'ya göre zaten.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Tam ifade aynı da...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Değil.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Şöyle: “Kurulun kararları aleyhinde başka bir mercie başvurulamaz.” Bu cümleyi yazalım, ortak bir önerge yapıp verelim.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Evet, doğrusu bu.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bence tek bir önergeye çevirelim Başkanım, sadece Anayasa'daki o cümleyi yazalım.

BAŞKAN – Şöyle: Anayasa'daki ifade: “Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.” (2)'nci fıkrayı bu şekilde değiştirelim, böyle bir teklif.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Beş dakika ara verelim.

BAŞKAN – Peki, bir talep üzerine beş dakika ara verelim, müşterek bir önerge yapalım bunu.

Kapanma Saati: 17.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.08

BAŞKAN : Mustafa ŞENTOP (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Reşat PETEK (Burdur)

SÖZCÜ : Abdurrahman ÖZ (Aydın)

KÂTİP : Muhammet Emin AKBAŞOĞLU (Çankırı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantıya kaldığımız yerden devam ediyoruz.

5’inci maddeyle ilgili önerge vardı, önergeyi okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin (2)’nci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını ve sonraki fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Emin Akbaşoğlu
Çankırı

Oktay Öztürk
Mersin

Erol Dora
Mardin

Muharrem Erkek
Çanakkale

Bülent Tezcan
Aydın

Gerekçe:

Anayasa’daki düzenlemenin yeterli olması nedeniyle ayrı bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmamaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

6’ncı maddeye geldik.

6’ncı maddeyi okutuyorum:

Kurulun görevleri

MADDE 6- (1) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğüyle ilgili bütün işlemleri yapmak veya yaptırmak, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları incelemek ve kesin olarak karara bağlamak.

(b) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etmek.

(c) Cumhurbaşkanı seçimi tutanaklarını kabul etmek ve seçilen Cumhurbaşkanı adına seçildiğine dair tutanak düzenlemek.

ç) Seçmen kütüğünün oluşturulması, güncellenmesi, yönetilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

d) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin konular ile görev, yetki ve sorumluluk alanına giren hususlarda prensip kararları almak ve diğer düzenlemeleri yapmak.

e) Seçim sürecinde, seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla, radyo ve televizyonlarda zorunlu yayın kapsamında yayınlanmak üzere tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.

f) Seçmen kütüğünün önemi ve düzenlenme yöntemleri ile seçmenlerin görev ve sorumlulukları hakkında tanıtım programlarıyla vatandaşları bilgilendirmek.

g) Engelli seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak her türlü tedbiri almak.

ğ) Yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak tedbirleri almak.

h) Görev alanıyla ilgili konularda yurt içinde ve yurt dışında bulunan kuruluşlarla iş birliği yapmak.

ı) Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, az önce geçen önergeyle ilgili bir şey söyleyecektim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Eseyan.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, değerli üyeler, basın mensupları; demin geçen önerge ve ilk yaptığımız toplantıda da bu söylemler geçmişti, onlarla ilgili birkaç tespit yapmak istiyorum.

Burada teknik bir çalışma yapıyoruz önemli bir teşkilat yasasıyla ilgili. Alt komisyonda çalışan arkadaşlarımıza da, buradaki arkadaşlarımıza da teşekkür ediyoruz.

Burada tartışmalarda 16 Nisan referandumuna ve diğer önceki seçimlere gönderme yapılmasını doğru bulmadığımı ben burada ifade etmek istiyorum. Bu seçimler ve referandum yapılmıştır ve YSK, biraz evvel de üzerinden geçtiğimiz gibi, bu seçimleri kesinleştirmiştir. Bu sonuçlar kesin sonuçlardır, burada herhangi bir şaibe şeyini sürdürmenin...

MURAT EMİR (Ankara) – “Atı alan Üsküdar’ı geçti.” diyorsunuz yani.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – ...bunu da Komisyondaki tartışmalara taşımamın buradaki çalışmaya bir faydası olduğunu düşünmüyorum. Açıkçası, bu referandum 1 milyon 300 bin oy farkla, “Evet” oyu farkıyla geçmiştir. Brexit 500 küsur oyla, bin oyla geçmişti. Halkın iradesidir, buna saygı duymak lazım.

Bunun kayıtlara geçmesini istedim, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Eseyan.

Sayın Dora, buyurun.

EROL DORA (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

6’ncı maddeye ilişkin olarak vermiş olduğumuz önerge üzerindeki düşüncemiz şu şekildedir Sayın Başkan: Şimdi, 298 sayılı seçimlerin temel hükümlerine dair Kanun’un 11’inci maddesinde Yüksek Seçim Kurulu bünyesinde görev yapacak daire başkanlarının ve şube müdürlerinin Başkanın teklifi üzerine Kurulca atanacağı hükmü yer almaktadır. Üzerinde konuştuğumuz bu kanun teklifinde ise Kurulun yetkisi olan üst düzey görevlileri atama yetkisi sadece Başkana verilmektedir. Bu önergemizle Yüksek Seçim Kurulu merkez teşkilatının üst düzey yöneticilerinin, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Başkanın teklifi üzerine Kurul kararıyla atanması gerektiğini düşünüyoruz ve öneriyoruz. Böylelikle, üst düzey personel atamasının Kurul Başkanı tekelinden çıkarılmasının, Kurulun da bu atamalarda söz ve yetki sahibi olmasının daha demokratik bir atama mekanizmasına yol açacağını düşünüyoruz. Dolayısıyla kanun teklifinde bu konuda Kurul Başkanına yetki veren 8’inci maddenin (c) bendi de buna uygun olarak kanun teklifi metninden çıkarılmalıdır diye düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Sayın Emir, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Sayın Eseyan’ın belki de biraz geç katılmış olması dolayısıyla buradaki tartışmalara farklı bir yönden girme gayretini anlıyoruz ancak eğer isteniyorsa...

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Başından beri buradayım ben.

MURAT EMİR (Ankara) – Tamam, olabilir, ben sizi yeni görüyorum, kusura bakmayın. Hoş geldiniz.

BAŞKAN – Buradaydı başlangıçtan beri.

MURAT EMİR (Ankara) – Şimdi, eğer isteniyorsa biz Yüksek Seçim Kurulu kararını, hukuksuz kararını ayrıntısıyla tartışırız, 101’inci maddeyi konuşuruz, 98’inci maddeyi konuşuruz, Bitlis Güroymak’ta AKP’nin itirazıyla iptal edilen seçimleri konuşuruz; hatta, gerekiyorsa 32 ilde saat 16.00 itibarıyla sandıklar açılmışken 17.00’den sonra Yüksek Seçim Kurulunun verdiği bir kararın, bir hukuki kararın geriye yürütülerek hukukun nasıl ayaklar altına alındığını sabahlara kadar konuşabiliriz, ihtiyaç varsa tabii. Üstelik de bunun şu anda geçerli olduğunu, hukuken geçerli olduğunu biz de kabul ediyoruz ancak meşruiyet açısından tartışılır olduğunu da sanıyorum burada olan herkes kabul eder.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Etmiyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) – Bakın, tartışılır dediğim diyorum. Tartışılmıyor mu bu? Budur yani ifade ettiğim budur. Bakın, burada isteniyorsa tartışabiliriz.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Siz tartışıyorsunuz.

MURAT EMİR (Ankara) – Ya neyse tartışılmıyor mu?

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – İstemediğiniz bir sonuçtan ötürü siz konuşuyorsunuz. Bu, meşruiyet sorunu yaratmaz.

MURAT EMİR (Ankara) – Ya, beyefendi, tartışılmasa niye gelip anlatasınız bunu? Bakın, tartışıyoruz.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Size cevaben, kayıtlara geçsin diye söylüyorum, sizi ciddiye aldığım için değil.

MURAT EMİR (Ankara) – Söylediğim, tartışılır olduğu. Bizim bu yasaları çıkarırken ki hedefimiz zaten bunların tartışılmaması; herkesin kabul edeceği, herkesin objektifliğine, nesnellğine, saydamlığına riayet edeceği yasalara ve kurullara, kurumlara kavuşmak. Dolayısıyla bu tartışmayı biz uzatmak niyetinde değiliz ama isteniyorsa çok uzun yapabilecek durumdayız.

Şimdi, burada bizim bir önergemiz var ve bu önergemizi aslında 8’inci maddeyle birlikte değerlendirmekte yarar var. Bakınız, Başkanın görevlerinde, (c) bendinde “Genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personeli atamak.” diyor. Şimdi, bizim buna bir itirazımız var. Bir başkan seçiliyor, bu başkan salt çoğunlukla seçiliyor ve bu seçilen başkan son derece geniş yetkilerle donatılıyor. Bu, yanlıştır; bu, katılımcılığı dışlayan bir anlayıştır; bu, tek adam yönetiminin önünü açacak bir süreçtir ve Yüksek Seçim Kurulunun sırasında yargısal görev yaptığını yani son derece kritik bir görev yaptığını da düşünecek olursak buradaki özellikle üst düzey kadrolaşmanın bir ortak akılla, katılımcılıkla, mümkünse Kurulun kararıyla, bugüne kadar olduğu gibi, yapılmasında yarar görüyoruz. İşte, tam da bizim bu talebimiz, biraz önce tartıştığımız Yüksek Seçim Kurulu kararlarının tartışılabilirliğinin ve tartışılmasının önüne geçmek üzere, ona dönük bir öneridir. Dolayısıyla biz buradaki Başkanın görevinin aslında bu 6’ncı maddede sayılan Kurulun görevleri arasında sayılmasını öneriyoruz ve (i) bendi olarak genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personeli

atama görevinin Kurulda olması gerektiğini düşünüyoruz. Başka türlü keyfiliğe neden olabilir, ölçüsüz bir yetkidir, yanlış kullanıma ihtimali vardır ve yanlış kullanılırsa -Yüksek Seçim Kurulu kararlarının yargısal denetime tabi olmadığı da göz önüne alınırsa- önemli sakıncalar içerebileceğini göz önüne almak gerekir.

Komisyonun dikkatine sunarız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

İki önerge var, ikisi de aynı mahiyette.

Önergeleri okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

(2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (i) fıkrasının sonuna aşağıdaki (i) bendi eklenmiştir.

“ i) Genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personeli atamak.”

Bülent Tezcan

Muharrem Erkek

Murat Emir

Aydın

Çanakkale

Ankara

Uğur Bayraktutan

Akın Üstündağ

Artvin

Muğla

Gerekçe:

YSK Başkanının tüm personelin atanmasında tek başına yetkilendirilmesi, ölçsüzlük doğuracağı gibi, personel üzerinde baskı aracı olarak kullanılabilir ve keyfiliğe yol açacak bir durumdur. Bu nedenle, genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personelin kurul tarafından atanması uygun olacaktır.

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan (f) bendinden sonra aşağıdaki bendin eklenmesi, yasa teklifinde yer alan diğer bentlerin ise teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Dora

Meral Danış Beştaş

Mardin

Adana

“Madde 6- (1)

g) Yüksek Seçim Kurulu Başkanının teklifi üzerine genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanları ve şube müdürlerini atamak.”

Gerekçe:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 11'inci maddesinde daire başkanlarının ve şube müdürlerinin Başkanın teklifi üzerine Kurulca atanacağı hükmü yer almaktadır. Yasa teklifiyle Kurulun yetkisi olan üst düzey görevlileri atama yetkisi sadece Başkana verilmektedir. Bu önergeyle YSK merkez teşkilatının üst düzey yöneticilerinin, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da Başkanın teklifi üzerine Kurul kararıyla atanması amaçlanmaktadır. Böylelikle üst düzey personel atamasının Kurul Başkanı tekelinden çıkarılması, Kurulun da bu atamalarda söz ve yetki sahibi olmasıyla daha demokratik bir yönetim uygulaması mümkün olacaktır.

BAŞKAN – Bu iki önerge aynı mahiyette olduğu için birleştirerek görüşmeye açıyorum.

Söz talebi Sayın Birkan'da.

Buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sayın Başkanım, özellikle bu maddede biz alt komisyon olarak iki fıkra ekledik. Bu önergeler üzerinde daha sonra fikrimi söyleyeceğim. Bir tanesi engelli seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak her türlü tedbiri almak. Bu anlamda Kurula bir görev yükledik. Yine yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak tedbirleri almak. Her ne kadar mevcut yasalarımızda engelli vatandaşlarımızla ilgili birçok çalışma var ise de maalesef birçok sorunun aksadığını gördük. Bu konuda alt komisyon üyeleri olarak oy birliğiyle bu iki maddeyi ekledik. Bunun özellikle bilinmesini istiyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, ben de bir Komisyon üyesi olarak görüş beyan etmek istiyorum bu konuyla ilgili, önergelerle ilgili. Aslında Murat Bey’in söyledikleri üzerine bunu belirtmek istedim.

Şimdi, birinci husus şu: Yüksek Seçim Kurulu, kurul olarak çalışıyor fakat Kurulun daimî olarak Başkanı görev yapıyor Kurulda, diğer üyeleri ise yapılan işleri, müzakereleri yürütürken toplantılar için geliyorlar. Dolayısıyla burada Kurulda Kurulun yönetimiyle ilgili, personelle ilgili olarak orada sürekli olarak bulunan bir kişi olarak Başkanın yönetmesi bakımından bir kolaylık sağlayacağını buradaki düzenlemenin –önergeler değil- kolaylık sağlayacağını düşünüyorum.

Murat Bey’in söylediği husus bende çağrışım yaptı. Şimdi, eğer bu atamalar Kurul tarafından yapılırsa malumunuz Kurul kararları aleyhine herhangi bir merciye başvurulamıyor. Atamayı Kurul yaptığı takdirde idari dava açılmaz. Ama Başkan kararı olduğu zaman atamalar, o zaman idari davaya da idari işlem olması hasebiyle konu olabilecektir diye düşünüyorum. O bakımdan bunun Başkana verilmesinin yargısal denetimi de sağlayacağını düşünüyorum. Bu bakımdan ben şahsen, sadece Komisyon üyesi olarak katılmadığımı ifade etmek istiyorum.

Sayın Tezcan, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkan, bu son söylediğinizden sonra tekrar söz alma ihtiyacı hissettim. Aslında Murat Bey önergeyle ilgili görüşümüzü açıkladı, aynı şeyleri tekrar etmeyeceğiz.

Kurul şu anda 11 kişiden oluşuyor yedekleriyle beraber. 11 kişinin yüksek bürokratları tayin etmesi Kurulun görevini yapma sürecinde çok daha ortak aklı harekete geçiren bir uygulama olacaktır, doğru olan budur, bugüne kadarki uygulama da bu doğrultudadır.

Katılmadığım nokta şu –o yüzden söz alma ihtiyacı hissettim- böyle olsa dahi Kurul kararına, bu noktadaki kararına karşı idari yargıya gidilmesini engelleyen bir düzenleme yoktur. Anayasa’nın 79’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasının son cümlesindeki hükmü Kurulun seçimle ilgili kararları ve işlemleriyle ilgilidir, yoksa bütün idari işlemlerinin her türlü denetimden muaf olduğu anlamına gelmemektedir.

Kayıtlara geçirmek için düşüncemizi paylaşmak istedik. O yüzden önerge doğrultusunda Komisyon üyelerinin değerlendirme yapmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz talebi yok.

Önergeleri birlikte oya sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, 7’nci maddeye geçiyoruz.

7’nci maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat ve Personel

Teşkilat

MADDE 7- (1) Kurul, merkez ve taşra teşkilatından oluşur.

(2) Merkez teşkilatı; Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü, Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Özel Kalem Müdürlüğünden oluşur.

(3) Taşra teşkilatı; ilçe ve yurt dışı ilçe seçim kurullarına bağlı seçim müdürlüklerinden oluşur. Kurul, gerekli görülen illerde, il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüğü kurabilir.

BAŞKAN – 7’nci maddeyle ilgili iki adet değişiklik önergesi var.

Önergeleri okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) esas sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Kurul teşkilatı, merkez ve taşra birimlerinden oluşur.”

Yusuf Başer

Yozgat

Gerekçe:

Önergeyle teklifin 7’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının daha anlaşılabilir bir şekilde yazımı amaçlanmaktadır.

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin (3)’üncü fıkrasında geçen “gerekli görülen illerde” ibaresinin “büyükşehirlerde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Dora

Meral Danış Beştaş

Mardin

Adana

Gerekçe:

Yasa teklifinde gerekli görülen illerde il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüğü kurulabileceği ifade edilmektedir. Öncelikle, yasa maddeleri açık, net, hiçbir karmaşaya ve keyfî uygulamaya yol açmayacak şekilde yazılmalıdır. “Gerekli görülen” ibaresindeki gerekliliğin net bir şekilde yazılması elzemdir. Neye göre, hangi şartlarda, neden bazı illerde seçim müdürlüğünün kurulacağı bu hâliyle belirsizdir. Önergeyle nüfus yoğunluğuna bağlı oluşacak iş yükü dikkate alınarak il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüklerinin büyükşehir statüsündeki illerde kurulabilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle yasa maddesindeki belirsizlik sorunu da çözülmüş olacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergelerden ilk okuduğumuzu önce işleme alıyorum, Sayın Yusuf Başer’in önergesi.

Buyurun Yusuf Bey.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Başkanım, değerli üyeler; mevcut düzenlemede “Kurul, merkez ve taşra teşkilatlarından oluşur.” şeklinde bir hüküm vardı. Bizim vermiş olduğumuz önergeyle Kurul teşkilatının nasıl faaliyete geçeceği ve hangi birimlerden oluşacağı detaylı bir şekilde anlaşılması amaçlanmıştır. Bu nedenle biz böyle bir değişiklik teklifinde bulunduk. Takdir yüce heyetinizin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şöyle: Tabii, burada şimdi, şu an elimizdeki, önümüzdeki önergede “Kurul, merkez ve taşra teşkilatından oluşur.” diyor. Dolayısıyla taşra teşkilatını da Kurulun kapsamı içerisine alıyoruz. Aslında kurulun nasıl oluştuğu Anayasa’da da yazıyor, metinde de var. Bu bakımdan burada kastedilenin taşradaki yapılanmanın...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Düzenlemeye matuf tabii...

BAŞKAN – Aynen, evet, Sayın Parsak’ın söylediği o ayrımla alakalı bir durum var burada. Onu bu şekilde çözelim diye verilmiş bir önerge.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Şimdi daha iyi zaten, soracaktım niye önerge...

BAŞKAN – Yani şey, Kurul 11 kişiden oluşuyor, öyle diyor Anayasa. Hâlbuki burada taşra teşkilatını da Kurulun içine koyuyor metinde. Onun için bu önergeyle bu şeyi açıklığa kavuşturmuş oluyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Sayın Yusuf Başer’in önergesi kabul edilmiştir.

Diğer önergeyle ilgili Sayın Dora’ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Dora.

EROL DORA (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

7’nci madde üzerinde vermiş olduğumuz önerge üzerinde söz aldım.

Bu kanun teklifiyle, YSK taşra teşkilatında “İl seçim müdürlükleri” adıyla yeni bir birim oluşturulma konusunda bir düzenleme görmektediriz.

İl seçim müdürlükleri, adı üzerinde her ilde kurulması düşünülen birimleri ifade etmektedir. Seçimlere ilişkin iş veya işlemlerin daha sağlıklı yürütülebilmesi... İlçe seçim kurullarının işlerini kolaylaştıran ve dolayısıyla seçmen iradesinin sandığa yansımaya dair bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor oluşuyla önemli buluyoruz bu düzenlemeyi.

Buna karşın önerge gerekçemizde de belirttiğimiz üzere, kanun teklifinin 7’nci maddesinin üçüncü bendinde, kurulun gerekli gördüğü illerde il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlükleri kurulabileceğine dair bir ibare bulunmaktadır.

Şimdi, bu ifade biçimi öncelikle yasa yapma tekniğine aykırılık teşkil etmektedir. Hepimiz biliyoruz ki yasa maddeleri açık, net, hiçbir karmaşaya ve keyfi uygulamaya yol açmayacak şekilde yazılmalıdır. Dolayısıyla burada yer alan “gerekli görülen” ibaresindeki gereklilik koşullarının, şartlarının net bir biçimde yazılması elzemdir. Neye göre, hangi şartlarda il seçim müdürlüklerinin kurulabileceği, neden bazı illerde seçim müdürlüğünün kurulacağı veya neden diğer illerde kurulamayacağı bu hâliyle son derece belirsizdir.

Eğer nüfus yoğunluğuna bağlı oluşacak iş yükü dikkate alınarak il seçim kuruluna bağlı olarak bazı illerde seçim müdürlüklerinin kurulması düşünülecekse, önergemizde de belirttiğimiz üzere büyükşehir statüsündeki illerde bu müdürlüklerin kurulabilmesi madde metnine eklenebilir ve böylelikle yasa maddesindeki belirsizlik sorunu da çözülmüş olur diye düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Önerge üzerinde başka söz talebi?..

Buyurun Sayın Birkan.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sayın Başkanım, biz bununla ilgili görüştüğümüzde, birçok yerde il seçim kurullarının müdürlükleri yok. Bunlar sekreteryasını ilçe seçim kurullarından alıyorlardı, müdürlüklerinden alıyorlardı. Bu anlamda getirilen bir önerge yani bazı yerlerde, bazı şehirlerde il seçim kurulları ile ilçe seçim kurulları aynı binada ama bazı yerlerde de ayrı oluyordu. Bu anlamda getirilen bir önerge yoksa keyfilikle, yani büyükşehir, şey anlamında değil ihtiyaç olması hasebiyle düşünülmüş. Yani bize verilen şey o yöndeydi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İsterseniz Yüksek Seçim Kurulundan arkadaşımız var, sorabiliriz.

Yalnız, ben müsaade ederseniz bir görüş belirtiyim Erol Bey.

Şimdi, tabii, sadece nüfus değil belki ilçe sayısı da önemli. Mesela, büyükşehir Tekirdağ diyelim ama Tekirdağ’da 11 ilçe var ama Kastamonu’da 20 ilçe var. Şimdi, nüfusu daha az ama dağınık, ilçe sayısı fazla olduğu için belki burada gerek görülebilir; tabii, onu bilemiyorum.

Sayın Murat Özeren’e söz vereceğim.

Buyurun.

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET MURAT ÖZEREN – Bizim bu uygulamamızı 81 ile vermek yerine kurulun belirleyeceği illere vermek yönünde bir düşüncemiz oldu, bunu da şu şekilde yaptık: Kurulun, ihtiyaç duyulması hâlinde -100 bin, 120 bin nüfusu olan illerimiz var, 130 bin, 150 bin- bunların merkez seçim kurulu müdürleri, merkez ilçe seçim kurulu müdürleri aynı zamanda ile de bakıyorlar, il seçim kurulunun iş ve işlemleri de bu müdürlerimiz tarafından yürütülüyor. Aynı binada sadece il müdürlüğü kurarak 2 tane müdür istihdam etmiş olacağız.

Diğer taraftan da nüfusu fazla olan ilçelerimizde, ilin nüfusundan fazla olan yerlerimiz var, bunlarda da müdür yardımcılıkları düşünülüyor efendim, seçim müdür yardımcılıkları. Dolayısıyla biz il seçim kurullarımızın da bürolarını mağdur etmeyeceğiz; bu düşünceyle “Kurul tarafından belirlenen yerlerde” ibaresi getirildi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyle ilgili başka bir söz talebi yok.

Sayın Dora’nın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda 7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8’inci maddeyi okutuyorum:

Başkan

MADDE 8- (1) Başkan, Kurulun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurul çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(2) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurulun toplantı gündemini belirlemek ve Kurul toplantılarına başkanlık etmek.

b) Kurul kararlarının yerine getirilmesini sağlamak.

c) Genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personeli atamak.

ç) Kurulun görev alanına giren konularda yapılacak düzenlemelerin hazırlanması amacıyla gerektiğinde komisyon kurulmasını Kurula teklif etmek.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) Başkan, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebilir.

(4) Başkana, yokluğunda Başkanvekili, onun da yokluğunda en yaşlı üye vekâlet eder.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili iki önerge var, önergeleri okutuyorum.

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

(2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin 2'nci fıkrasının "c" bendi madde metninden çıkarılmıştır ve sonraki bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Bülent Tezcan

Muharrem Erkek

Murat Emir

Aydın

Çanakkale

Ankara

Uğur Bayraktutan

Akın Üstündağ

Artvin

Muğla

Gerekçe:

Teklifin 8'inci maddesinde YSK Başkanının tüm personelin atamasında tek başına yetkilendirilmesi ölçüsüzlük doğuracağı gibi, personel üzerinde baskı aracı olarak kullanılabilecek ve keyfiliğe yol açacak bir durumdur. Bu nedenle atama işlemlerinin başkanda değil kurulda olması doğrudur.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum.

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Dora

Meral Daniş Beştaş

Mardin

Adana

MADDE 8-

(2)

c) Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanları ve şube müdürleri dışındaki diğer personeli atamak.

Gerekçe:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 11'inci maddesinde daire başkanlarının ve şube müdürlerinin başkanın teklifi üzerine kurulca atanacağı hükmü yer almaktadır. Yasa teklifi ile kurulun yetkisi olan üst düzey görevlileri atama yetkisi sadece başkana verilmektedir. Bu önerge ile YSK merkez teşkilatı üst düzey yöneticilerinin bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da başkanın teklifi üzerine kurul kararı ile atanması amaçlanmaktadır. Böylelikle üst düzey personel atamasının kurul başkanı tekelden çıkarılması, kurulun da bu atamalarda söz ve yetki sahibi olması, daha demokratik bir yöntemin uygulanması mümkün olacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alıyorum; Sayın Tezcan ve arkadaşlarının önergesi...

Sayın Tezcan, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, bu, 6’ncı maddede önerdiğimiz değişiklikle paralel bir değişiklik önergesi idi.

Bu çerçevede, biz aynı konuda, aynı görüşte ısrarcıyız. Genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanlarıyla ilgili atamaların kurul tarafından yapılması gerektiği, başkana bırakılmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu nedenle Komisyonun bu çerçevede karar almasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tezcan ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Dora’nın önergesi için...

Buyurun Sayın Dora.

EROL DORA (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu önergemiz teklifin 6’ncı maddesi üzerinde verdiğimiz önergeyle aynı konuya temas etmektedir.

İtirazımızı yineleyecek olursak, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümlerine Dair Kanun’un 11’inci maddesinde YSK bünyesinde görev yapacak daire başkanlarının ve şube müdürlerinin başkanın teklifi üzerine kurulca atanacağı hükmü yer almaktadır; kanun teklifinde ise kurulun yetkisi olan üst düzey görevlileri atama yetkisi sadece başkana verilmektedir. Üst düzey personelin başkanın önerisiyle kurul tarafından atanması fikrini tekrarlıyoruz. Diğer personelin başkan tarafından atanması uygulamasına ilişkin itirazımız yoktur. Dolayısıyla, madde metninde yer alan ifadenin “Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanları ve şube müdürleri dışındaki diğer personeli atamak.” biçiminde değiştirilmesi gerektiğini düşünüyor ve öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Sayın Erol Dora’nın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Böylece 8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: 8’inci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

Hizmet birimleri ve görevleri

MADDE 9- (1) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Seçmen kütüğünü oluşturmak ve güncellemek.
- b) Seçmen kütüğünün oluşturulması ve güncel tutulması için ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri tüm kamu kurum ve kuruluşlarından temin etmek.
- c) Seçmenleri eksiksiz belirlemek ve mükerrer seçmen kaydını önlemek.
- ç) Seçmenin kolay, doğru ve hızlı oy vermesini sağlamak.
- d) Mükerrer oy kullanan seçmenleri tespit etmek.
- e) Seçimin çabuk sonuçlanmasını sağlayacak tedbirleri almak.
- f) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.
- g) Kurulun bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

ğ) Kurulun bilişim sisteminin işletimi ve bakımını yapmak veya yaptırmak, teknolojik yenilikler doğrultusunda geliştirilmesine yönelik politika ve ilkeleri belirlemek.

h) Bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunda gerekli önlemleri almak.

i) Kurulca belirlenecek ilkeler doğrultusunda ihtiyaç duyulan yıllık programları hazırlamak ve Kurulun onayına sunmak.

j) Kurulca belirlenen ilke ve yöntemler çerçevesinde belirli aralıklarla seçmen kütüğünü denetlemek.

k) Seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.

k) Seçime yönelik eğitim faaliyetlerini planlamak ve yürütmek.

l) Kurulca onaylanan programa uygun olarak, üç aylık raporlarla çalışmalarını Kurula sunmak.

m) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Yurt içi ve yurt dışı seçim iş ve işlemlerine ilişkin hazırlıkları yapmak ve seçim çalışmalarını yürütmek.

b) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.

c) Kurulun yazışmalarını yapmak.

ç) Seçim araç ve gereçlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

e) Taşınır ve taşınmazlara ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

f) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

g) Sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

ğ) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Personelin atama, nakil, performans, terfi, disiplin, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

b) Personelin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

c) Kurulun personel politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

ç) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(4) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesinde ve diğer mevzuatla mali hizmetleri yürüten birimlere verilen görevleri yapmak.

b) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdurrahman Öz geçti)

BAŞKAN – 9’uncu madde üzerinde önerge yok.

Söz talep eden yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy birliğiyle kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

Personele ilişkin hükümler

MADDE 10- (1) Kurul personeli, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir.

(2) Kurul merkez teşkilatında, 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde seçim uzmanı ve seçim uzman yardımcısı istihdam edilebilir.

(3) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasında yapılacak veya yaptırılacak yazılı ve sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır.

(4) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığına atanacaklarda, hukuk fakültesi veya siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

(5) Kurul kadrolarına ilk defa atanacak diğer personel Kamu Personel Seçme Sınavında, yönetmelikte belirlenen puan türünde asgari puanı almış olanlar arasından, yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır. Sınava, ilan edilecek kadro sayısının beş katına kadar aday çağrılır.

(6) Kurulda görev yapan 657 sayılı Kanuna tabi personel, Başkanın teklifi üzerine, yılı merkezî yönetim bütçe kanunundaki atama izni sınırına tabi olmaksızın mükteseplerine uygun olarak Adalet Bakanlığınca, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarına atanabilir.

(7) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapamazlar; geçici görevde geçen süreler de dâhil aynı yerde altı yıldan fazla çalışamazlar. Ancak bu süreyi dolduranlar, ihtiyaç duyulması hâlinde Başkanın kararıyla en, fazla bir yıl daha aynı yerde çalışabilirler.

(8) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının görev süreleri bölge esasına göre belirlenir. Bölgeler ile bu bölgelerde geçirilecek süreler, coğrafi şartlar ile sosyal ve ekonomik imkânlar dikkate alınarak Kurulca belirlenir.

(9) İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç duyulması hâlinde seçim müdürlüğünde görevli personelin, o yerdeki adalet hizmetlerinde kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir.

(10) Seçim kurulu başkanları kendilerine bağlı seçim müdürü ve diğer personelin disiplin amiridir.

(11) Başkan ile il ve ilçe seçim kurulu başkanları, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde; hâkimler, Cumhuriyet savcıları, vali ve kaymakamlar, asker kişiler, kolluk amir ve memurları hariç kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri ve iktisadi devlet teşekküllerindeki bütün memur, işçi ve hizmetlileri seçim iş ve işlemlerinde görevlendirebilir, bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN – Madde üzerinde üç önerge var.

Maddeyi müzakereye açıyorum.

Madde üzerinde söz talep eden...

Sayın Dora, buyurun.

EROL DORA (Mardin) – Efendim, bizim 10’uncu madde üzerinde itiraz ettiğimiz iki nokta vardır.

Bunlardan birincisi, (3) ve (5)’inci bentlerde yer alan, personel alımında sözlü sınav uygulamasına ilişkindir. Öncelikle, devlet memurluğu gibi tüm yurttaşlarımızı kapsayan bir görevlendirme alanında Anayasa’mızda da önemli ilkelerden biri olan eşitlik ilkesi, yazılı sınavın yanında getirilen sözlü sınav uygulamasıyla ihlal edilmektedir. Yani bu sözlü sınav denilen uygulamanın neredeyse hiçbir makul ölçütünün bulunmadığını hepimiz biliyoruz, bunu yurttaşlarımız da bilmektedir. Maalesef, kadrolaşmanın, kayırmacılığın ve amiyane tabirle torpilin adı günümüzde sözlü sınav olmuştur. Devlet memurluğuna personel alımlarında sözlü sınav uygulaması yurttaşın devlete olan güvenini, hakka, hukuka olan güvenini daha da zedelemekten başka bir işe yaramamaktadır. Dolayısıyla bu demokratik olmayan, şeffaf olmayan uygulamanın, bu şaibeli uygulamanın tümüyle ortadan kaldırılması şarttır. Bunun yerine daha makul ve şeffaf personel alım usulleri benimsenmelidir. Yazılı sınavdan yüksek puan almış bir yurttaşın yerine kendisinden daha düşük bir puan almış birisinin kamuoyuna kapalı, şeffaflıktan uzak bir yöntemle uygulanan sözlü sınavla göreve getirilmesi çalışkan ve dürüst personel adayları bakımından onur kırıcıdır. Bu uygulama evrensel hukuka ve Anayasa’ya zaten aykırıdır. Dinler ve inançlar bakımından da hak yemek büyük günahdır. Manevi gelenekler bakımından ise bir toplumun temel ahlaki değerlerini dinamitlemek anlamına gelir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; teklifin 10’uncu maddesinde itiraz ettiğimiz bir diğer düzenleme ise (7)’nci bentte yer alan, taşra personelinin altı yılda bir rotasyonunu düzenleyen ifadedir. Bildiğimiz gibi, sürekli rotasyon uygulaması kamu personeli açısından kabul edilmeyen, aile bütünlüğünü bozan, yaşamını temelden sarsan bir düzenleme olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, bu düzenlemenin madde metninden çıkarılmasını öneriyoruz veya buna ilişkin, YSK taşra personelinin yer değiştirilmesine ilişkin hazırlanacak makul bir yönetmeliğin esaslarını da müzakere etmek mümkündür.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

(Oturma Başkanlığına Başkan Mustafa Şentop geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Sayın Erkek, buyurun.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kanun teklifinin en önemli maddelerinden biri 10’uncu madde, Yüksek Seçim Kurulu personelinin de üzerinde çok hassasiyetle durduğu bir madde çünkü 10’uncu maddenin (6)’nci ve (9)’uncu fıkralarının -ki bizce de son derece önemlidir- madde metninden çıkarılması önemli mağduriyetleri de giderecektir. Mevcut hâliyle bu madde yasalarsa Yüksek Seçim Kurulu personelinin güven içerisinde, sağlıklı çalışması da maalesef mümkün olmayacaktır.

Maddenin (3)’üncü bendinde sözlü sınav... Bu sözlü sınav mutlaka ve mutlaka metinden çıkarılmalıdır. Eğer biz Yüksek Seçim Kurulunu gerçekten bağımsız, tarafsız ve güçlü bir kurul yapmak istiyorsa özellikle seçim iş ve işlemleri düşünüldüğünde siyasetin vesayetinden, siyasetin baskısından tamamen kurtarmak zorundayız. Siyasi iktidarda kim olursa olsun, Yüksek Seçim Kurulu gibi çok önemli bir kurulun personeli, özellikle il ve ilçelerde görev yapacak personeli mutlaka yazılı sınavlarla ve liyakat ilkesi temel alınarak görevlendirilmeli, atanmalı. Bu yüzden 10’uncu maddenin (3)’üncü bendinde değişiklik önerimiz var.

Yine, (5)'inci bentte özellikle çok muğlak bir ifade söz konusu, uygulamada ciddi sorunlara yol açabilecek. Yine, kurul kadrolarına ilk defa atanacak personelle ilgili "yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre" denmekte. Bu da kurumun saygınlığını, güvenilirliğini, personelin niteliğini, liyakati olumsuz etkileyebilecek bir düzenleme. Bu yüzden bu maddenin de "...yapılacak yazılı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır." şeklinde değiştirilmesini önemle talep ediyoruz.

10'uncu maddenin (6)'ncı ve (9)'uncu bentlerinin çıkarılmasını çok çok önemli buluyoruz. Çünkü geçmişte YSK personeli, seçim personeli, seçimleri yürüten personel de Adalet Bakanlığı personeli gibi aynı kriterlere göre atanıyordu ama bunlar çok geçmişte kaldı. Eskiden Adalet Komisyonu başkanlıkları bu atamaları yapıyordu, şimdi Yüksek Seçim Kurulu yapıyor, görevleri, nitelikleri, süreçleri çok farklı, artık adliye personeli ile seçim personelini aynı mahiyette görmek gerçekten mümkün değil. Bir de mevcut, görev yapan personelin hak, hukuk, adaletini korumak da zorundayız. Hiçbir kurumda olmayan bir düzenleme, Yüksek Seçim Kurulundaki personelin üzerinde ciddi bir baskı oluşturur bu çünkü başka hiçbir kurumda böyle bir düzenleme yok. İlgili personelin, memurun muvafakatiyle olabiliyor diğer kurumlarda. Göreve atanırken, görevi tercih ederken Yüksek Seçim Kurulunun personeli olmayı tercih eden bir personel, bu konuda yıllarca ciddi emek vermiş bir personel, tamamen Adalet Bakanlığınca veya ilçe seçim kurulu başkanı tarafından tamamen keyfi bir şekilde de başka hizmetlerde görevlendirilebilir. Bu konuda memleketin her köşesinde görev yapan Yüksek Seçim Kurulu personelinin de ciddi bir hassasiyeti var ve bize göre de taleplerinde, itirazlarında, çekincelerinde haklılar. O yüzden giderilmesi imkânsız mağduriyetler doğurmamak açısından bu maddelerin (6) ve (9) no.lu bentlerinin çıkarılmasını ya da en azından ilgili personelin muvafakatının aranmasını çok çok önemli görüyoruz.

Son olarak, (11)'inci bentte, tabii ki seçim iş ve işlemlerinde çok geniş bir şekilde seçim kurulu başkanları ilgili personeli görevlendirebilecekler, bu doğaldır, zaten bu geniş bir şekilde düzenlenmiş ama son ibare, "bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir" ibaresi son derece muğlak, belirsiz. O zaman herkes çalıştırılabilir. Bir siyasi partinin üyeleri de görevlendirilebilir. Bunların nitelikleri belirlenmemiş, ölçüsü belirlenmemiş. Zaten yukarıda çok geniş bir şekilde, memur, işçi, hizmetlilerden, her türlü kamu iktisadi teşebbüsünden, kurum, kuruluşlardan personel alabiliyor seçim kurulu başkanları ve Başkan ama "bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir" dediğiniz zaman uygulamada ciddi sakıncalar doğurabilir, seçim güvenliğini sarsacak işler, işlemler ortaya çıkabilir. Bu nedenle 10'uncu maddeyle ilgili -ki dediğim gibi, gerçekten bütün Türkiye'nin, Yüksek Seçim Kurulu personelinin gözü, dikkatleri bu madde üzerinde- önergemiz doğrultusunda değişikliklerimizin kabulünü talep ve arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erkek.

Sayın Emir, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, bu 10'uncu madde üzerinde gerçekten biraz daha ayrıntılı durulması gereken bir madde. Bu nedenle söz alma ihtiyacı duydum ben de.

Şimdi, burada yine Başkana yetkiler veriyoruz. Anımsayacaksınız, 6'ncı maddede yine söz almıştık, 8'inci maddedeki düzenlemenin kurula bırakılması gerektiğini söylemiştik; bakınız, o kabul edilmedi. Şu hâlde genel müdürü, genel müdür yardımcılarını, daire başkanlarını Başkan atıyor, bununla da kalmıyor, seçim müdürü, seçim müdür yardımcıları ve kurul personelinin de Başkan atıyor. Bakın, bir kişiye bu kadar yetki veriyoruz. Niye? Bu sorunun bir cevabı olması lazım. Tabii, Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Sayın Sadi Güven'e 16 Nisandaki hizmetlerinden dolayı bir mükafatlandırma mı yapılmak isteniyor acaba? Eğer bu konuda samimiysek yani bütün bu yetkilerin bir kişiye verilmesi Yüksek Seçim Kurulunun yapısı için gerekliyse hiç olmazsa bunu şaibeleri ortadan kaldırmak için Yüksek

Seçim Kurulunun şu andaki Başkanı değiştikten sonra verelim. Bakın, burada bir mükâfatlandırma kokusu alıyorum ben. Bir kişiye bu kadar yetki veriyoruz, bu kişinin iradesine bırakıyoruz her şeyi, o kişinin zaaflarına, o kişinin algısına, bilgisine, deneyimine bırakıyoruz, bu son derece yanlış bir şey. Yüksek Seçim Kurulunun kanununu yaparken, yasanını yaparken çok dikkatli olmak zorundayız.

şimdi, sözlü sınav yapılacak. Niye ihtiyaç duyuluyor buna? Bu cidden çok önemli. Bunlar zaten kurum personeli. Bir defa, bunlar kuruma girmiş, kurumda çalışıyor, yıllarını vermiş kurumda. Neyi soracaksınız sözlü sınavda, hangi niteliğine bakacaksınız? şimdi, (5)'inci fıkrada dışarıdan KPSS'yle aldıklarınıza sözlü sınav yapacaksınız. Bir yere kadar, mesela 5 kat değil ama hadi diyelim ki 2 kat ağırırınız da arasından kimi özellikleri olmayanlarını eleme gayretinde olabilirsiniz iyi niyetliyseniz eğer ama “Kurum personeline sözlü sınav yapacağım.” demenin bir tane mantığı olabilir mi? Bunun anlamı şudur: “Ben burada kadrolaşacağım.” demektir, başka bir türlü anlamamız olanaksızdır. Bu nedenle, bu madde son derece tehlikelidir ve de mutlaka iyi niyet açısından da bence bir değerlendirilmesine ihtiyaç var.

(5)'inci fıkrayla ilgili çekincemi şimdi söylemiş oldum. “Gerektiğinde uygulamalı sınav...”, ben bunun ne olabileceğini de doğrusu tahmin edemiyorum ama belki arkadaşlar açıklama yaparlar.

Yine, Adalet Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarına atıyorsunuz. Bakınız, bir memurun, normal bir kurumda çalışan bir memurun 657'ye göre hakları var, kimi hakları var ve bunlara dokunamıyorsunuz. Yüksek Seçim Kurulunda alışan bir memurun, bir görevlinin çok daha güçlü korumalara sahip olması gerekir çünkü biraz önce konuştuk, yargısal, sırasında işlem yapılıyor, bu seçimlerin namusu onlara emanet ediliyor. şimdi, bunu bırakıyorsunuz, bu kişileri 657'den dahi korunaksız bir hâle getiriyorsunuz, bunun bir açıklaması olması lazım. Bunun mutlaka bence burada tartışılması ve niye ihtiyaç duyulduğunun söylenmesi lazım. Bunların hiç olmazsa bir memur kadar güvencelerinin olması gerekir. Hepsinin oluğu çocuğu var, yaşam yerini seçmişler, çocukları okula gidiyor, eşlerinin durumu var, ev almışlar zar zor. Bunları alacaksınız Adalet Bakanlığının bir birimine vereceksiniz. Bakın, biz burada bir memurdan bahsediyoruz. Dolayısıyla bu, aslında bunların çalışma haklarına da bir şekilde saldırmak oluyor ve bunu da sadece Başkanın iradesiyle yapıyorsunuz üstüne üstlük, Kurul iradesini bile kaldırđyorsunuz. Son derece anlaşılması güç yaklaşımlar.

Altı yıldan fazla çalışamama kuralı, evet, olabilir. Bakın, biraz önce tam da söylediğim gerekçeler dolayısıyla... Yani ne dedik? Yüksek Seçim Kurulu bünyesinde çalışan kişilerin daha korunaklı, daha nitelikli, daha bağımsız olması gerekir. Tamam, bu nedenle de önemli görevler yaptıkları için bir yerde altı yıldan fazla çalışmamaları anlaşılabilir ama bir kurum hafızası var, bir öğrenmişlik var, bir yerleşmişlik var, bunların hepsini aynı anda siliyorsunuz. Bu yeni kadro atama merakı nereden geliyor? “Hani her şeyi bir anda sıfırlayalım.” Geçen sene biz burada Danıştay ve Yargıtay üyelerini bir anda sıfırlamayı konuşuyorduk, onları istinafa yollayacaktınız, yanlış olduğunu anlattık, “Bunlar teröristse o zaman gereğini yapın, Yargıtay Kanunu'nda yeteri kadar elinizde düzenleme var.” dedik, hiçbiriniz dinlemediniz, sonra darbe geldi, anımsayın. Bu her şeyi sıfırlama merakı nereden geliyor? Bunları tartışmamız gerekiyor arkadaşlar.

Yine, devam ediyoruz, bu (9)'uncu fıkrada da bu personelin dilediğince görevlere geçici olarak gönderilmesi konusu. Burada Başkana bağlı, Başkanın iki dudağına bağlı ve iş güvencesi dahi olmayan bir kurum personeli yaratılmak isteniyor ve bu son derece tehlikelidir, hepinizin dikkatine sunarım.

BAşKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

Sayın Tezcan, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bu teklifte birçok konuyu görüştük, hepsi önemli söylediklerimizin kuşkusuz ama en önemli maddelerin başında belki de bu geliyor. Bakın, Yüksek Seçim Kurulunu konuşuyoruz. Yüksek Seçim Kurulunu konuşmak demek seçimlerin güvenliğini konuşmak demektir. Seçimlerin güvenliğini konuşmak demek milletin iradesinin güvence altında olup olmadığını konuşmak demektir. O zaman samimiyetle bakacağız meseleye yani mesele, konjonktürel olarak bir döneme, bir seçim dönemine, bir iktidar dönemine bağlı bir iş değil. Partiler gelir geçer, bizler gelir geçeriz, dün birileri vardı, bugün siz varsınız, biz varız, yarın başkaları olur, yeni partiler kurulur, iktidarlar değişir, muhalefetler değişir ama milletin iradesini zafiyete uğratacak uygulamaları biz yasal düzenlemeleri yaparken fark edip değiştirmesek ya da kasten, bugün konjonktür gereği işime yarıyor diye yaparsak bu millete, memleketeye en büyük kötülüğü yaparız. Bu ülkede en ciddi çatışma ve tartışmalar seçimle ilgili sorunların üzerinden ortaya çıkmıştır.

Bakın, yakın zamanda bir darbe girişimiyle karşı karşıya kaldık. Her ağzımızı açtığımızda haklı olarak, haklı bir duyarlılıkla 15 Temmuz darbe girişiminden bahsediyoruz. Bir çetenin devletin içerisine nasıl yerleştirildiğini unutmayalım, hatırlayalım. Bunu bir siyaset polemigi olarak söylemiyorum. Kimin nereye nasıl yerleştirdiğiyle meşgul değilim, yöntemle meşgulüm. Bakın, bu sözlü sınav tartışmaları uzun zaman kamu kurumlarının çeşitli yerlerinde çok yoğun biçimde tartışıldı, dönemin Danıştay bu konuda sözlü sınavların kayıt altına alınması gerektiği konusunda kararlar verdi, buna rağmen o kararları ortadan kaldırmak üzere dönemin iktidarı yeni uygulamalar ve düzenlemeler getirdi. Sonuçta, o sözlü sınav meselesiyle ilgili bertaraf edilen yollardan geçenlerin devletin nerelerine yükseldiğini gördük, sonra onlar 15 Temmuzda bomba, füze, silah olarak, mermi olarak millete geri döndü. Ha, sonra “Tek başına yazılı sınav güvence mi canım, yazılı sınavda da işte soru çaldılar.” diyebilirsiniz, o da bir problem, doğru ama onun yöntemi, daha zayıf olan, daha keyfi uygulama imkânı olan, denetime kapalı bir sözlü sınavı getirmek değil ki yazılı sınavı daha güvenli hâle getirecek objektif kriterleri yerleştirmek.

Bakın, seçim güvenliği söz konusuysa iki önemli mesele var bu maddede problem, ciddi zafiyet yaratan: Birisi, personel güvencesi. Yüksek Seçim Kurulunda çalışan ve özellikle de seçim kurullarında çalışan, sandığı emanet ettiğimiz, milletin oyunu emanet ettiğimiz, milletin iradesini emanet ettiğimiz görevlilerin kendi durumlarıyla ilgili kaygıları olduğu sürece seçim güvenliği tereddüt içerisine düşer. Niye güvenceli hâle getirmekten kaçınıyoruz? Niye tedirgin edecek pozisyonda tutmayı bir yarar gibi görüyoruz? Bugün bizim işimize yarayabilir ama yarın bir başkası başka şekilde kullanır. Şimdi, niye söylüyorum? Personel güvencesi... Bakın, 10’uncu maddenin (6)’nci ve (9)’uncu fıkraları açık biçimde kurum personelinin güvensiz bir çalışma ortamında olmasını sağlayan düzenlemeler.

Ne diyor (6)’nci fıkra? Doğrudan siyasi iradeye teslim etmiş, kim olursa olsun, Kurul personeli, Adalet Bakanlığının talimatıyla Bakanlık merkez ve taşra teşkilat kadrolarına atanabilir. Yani düşünün, bu pozisyon altındaki bir personel ne kadar objektif ve rahat hareket edebilir? Şimdi, şunu diyebilirsiniz: “Ya, mevcutta da böyle zaten.” E, bu denebilir. İyi de yeni bir şey yapıyoruz, yeniyi yaparken mevcuttaki hastalıkları giderip düzeltme imkânı varken niye bunları düzelterek yürütmüyoruz, güvenceli bir sistemi kurmuyoruz da “Mevcutta da var zaten.” Yani o zaman hiç yapmayalım yeni bir düzenleme, mevcutta yürüyor zaten, bugüne kadar seçimler böyle bir kanunla yürümedi ki. 298’in içinde bazı maddeler vardı, mevzuata serpiştirilmiş maddeler vardı, öyle yürümeye devam edelim o zaman.

(9)’uncu fıkra aynı şekilde, aynı problem yani “İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç duyulması hâlinde adalet hizmetlerinde kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir.” Yani diken üstünde bir kurum personeli yaratıyoruz. Buradan sağlıklı bir seçim sürecini oluşturmak zordur arkadaşlar. “İmkânsızdır.” demiyorum yani her zaman en kötü düzenlemelerde bile

iyi şeyler yapmak mümkün olabilir ama zordur. Biz madem yeni yapı oluşturuyoruz, bunları dikkate alarak yapalım. Nitekim, Sayın Adalet Bakanı, sanıyorum ilk toplantıda “Bizim Bakanlık olarak 6 ve 9’uncu fıkra ile ilgili böyle bir talebimiz yok Bakanlık olarak.” demişti yanlış hatırlamıyorsam; kayıtlardan, arkadaşların açıklamalarından bildiğim, o toplantıya katılamamıştım ben. Şimdi, hâl böyleyken niye ısrarla biz bu maddeleri çıkarmıyoruz? Bu sebeple, (6) ve (9)’uncu fıkralar çıkarılsın. diyoruz. Tam tersine, sistem aksamaz, daha güvenceli bir hâle gelir.

Bir başka konu, objektif atama kriterleri. Biraz önce söyledim, sözlü sınav meselesinde. Objektif atama kriterlerini koyarsanız seçim güvenliğini daha ciddi, güçlü hâle getirirsiniz. Personel atanırken, objektif kriterlerle ilgili güzel şeyler konuşmuş yani eğitimle ilgili, vesaire, bunlar güzel, takdire şayan şeyler ama yani bu yeterli değil.

Şimdi, sözlü sınavla ilgili başta söyledim konuşmamın başında, çok tartışılan bir konuydu. Yani niye ısrarla (3)’üncü ve (5)’inci fıkralarda sözlü sınavı ısrarla sokuşturuyoruz? Arkadaşlar, hepimiz çok iyi biliyoruz ki bütün kamu personeli alımlarında ve atamalarında sözlü sınav torpilin öbür adıdır. Hiç kendimizi aldatmayalım, çok açık, çarpıcı olsun diye bu ifadeyi kullanıyorum. Sözlü sınav, torpilin ve siyasi kayırmanın öbür adıdır. İktidarda kim olursa olsun, AK PARTİ’ye mahsus değil söylediğim, AK PARTİ olur, başkası olur, kim olursa olsun. Ya, devlet sistemiyle ilgili yeni bir düzen kuruyoruz, burada kurumsal bir düzenleme yapıyoruz; elimizde bu fırsat varken niye sokuşturuyoruz? Yani Allah aşkına, 3 seçim müdürünü, 5 seçim müdürünü dört yıllık iktidar döneminde bir sefer, üç sefer atayacağım diye bu milletin iradesine bu kötülüğü yapmak niye? Bir düşünelim, ciddi ciddi düşünelim.

Bakın, ne güzel, uyumlu bir şeyleri konuşuyoruz, değiştirebilme imkânımız var. Şurada hiçbir maddede bu kadar konuşmadık. Niye konuşmadık? O olur, bu olur ama bu ciddi bir mesele. Bunu bir kere daha düşünmekte fayda var. Laf olsun diye söylemiyoruz söylediklerimizi.

Şimdi, (5)’inci fıkra da aynı şekilde... Hatta (5)’inci fıkra da sözlü sınav yine getirilmiş. Ya yazılı neyimize yetmiyor? Yazılının kriterlerini objektif hâle getirelim. İşte “Bir de sözlüden bakalım, konuşabiliyor muymuş, konuşamıyor muymuş?” Kimse kimseyi kandırmasın, yazılıda yapamayan sözlüde konuşacakmış, iyi konuşacakmış da ayıracakmışız. Böyle bir tablo olmadığını hepimiz biliyoruz.

Ha başka bir şey daha konuşmuş, “Sözlü ve gerektiğinde uygulamalı” demiş (5)’inci fıkra da. Ben merak ediyorum, Allah için, hem YSK temsilcilerine hem milletvekili arkadaşlarımıza yani nasıl yapacaklar? Uygulamayı nasıl yapacağız arkadaşlar? Ben oraya gelsem, seçecek olsam o kurulda uygulamayı nasıl yapacağım? Sandık koyup da sandığa nasıl oy attırdığına mı bakacağım? Tutanağı nasıl doldurduğuna mı bakacağım? Yapmayın, burada böyle bir niyet olmadığını biliyoruz. “Bunu hazırlayanlar kötü niyetlidir.” diye bir ön yargıyla söylemiyorum bunları ama bu, kötü niyete kapı açar. Tartışmayı doğru yerden yürütelim; onun için (3) ve (5)’inci fıkralar, bu çerçevede sözlü sınava ilişkin bölümlerinin çıkarılması gerekir, yazılı sınav objektif kriterlerdir. İyi kurallarını koyarsınız, yönetmelik yetkisi verilecek, yönetmelikte daha böyle ayrıntılı, düzenli işler yaparsınız.

Bakın, FETÖ çetesinin devlete yerleşmesini unutmayalım. Bir kere daha hata yapmayalım, “Yaptık.” demeyelim. Yani mahkeme kadiya mülk değil, her gün aynı yapı olmayacak. Şimdi söyleniyor, “Başka cemaatler ve tarikatlar devlet içerisinde örgütleniyor.” diye. Cemaat ve tarikat olmayabilir, başka yapı olabilir, başka inisiyatifler olabilir. Bunlara bu boşlukları niye verelim? Niye bunlar gelsinler de bu şekliyle önümüzdeki süreçte seçim gibi bir temel meselede bunları yapsınlar? “Bir tecrübe var, bu tecrübeyi değerlendirelim.” diyoruz. Çırpınmamız, çabamız bundan dolayıdır, başka bir şeyden dolayı değil.

Şimdi, gelelim kurumsal hafıza meselesine. Bakın arkadaşlar, kurumlar, kanunlarla tek başına yürümez. Bir söz vardır, hukuk fakültesinde okumuş bütün arkadaşlar bunu bilirler, unutmazlar, çok da güzel bir sözdür: “En iyi kanunlar kötü uygulayıcıların elinde çok kötü sonuçlar verir; en kötü kanunlar iyi uygulayıcıların elinde iyi sonuçlar verir.” Niye söylüyorum bunu? Kurumsal hafızayla ilişkilendirmek için. Kurumsal hafıza, ne kadar kötü düzenlemeniz olursa olsun, eğer bir yapıda kadrolar... Devlet geleneği deriz biz buna, devlet tecrübesi deriz, devlet birikimi deriz, bürokrasinin öyle bir özelliği vardır, çatırdama dönemlerinde bile o refleksi, o gelenek derleyici, toparlayıcıdır. Kanunları gerekirse daha farklı yorumlar ve yeniden bir yol açar, bir kapı açar. Yaşadık bunu geçmişteki krizlerde. O küçümsediğimiz, yok saydığımız, alışılmış kurumsal hafıza devletin içerisinde yeni çıkış yolları buldu, bütün tarihimizde böyle olmuştur; Cumhuriyet tarihinde de böyle olmuştur, Osmanlı tarihinde de böyle olmuştur, Selçuklu tarihinde de böyle olmuştur. Bu bir kurumsal hafızadır, bu birikimi yok ederek bir yere varamayız. Söylemek istediğimiz bu, hamaset değil.

Nedir buradaki birikim? Buradaki birikim... Bugüne kadar böyle bir kanun var mıydı? Yoktu. Bugüne kadar kaç tane seçim yaptık? Birçok seçim yaptık. Çok tartışılmıştır seçimler ama son seçim şöyle tartışıldı, önceki seçim böyle tartışıldı; hepsini koydum bir kenara, ne olursa olsun, bu memlekette seçimle geline ve seçimle gidilen bir siyaset ilişkisinin olduğu bilinir. Kimler yaptı bunu? Bunu, işte o kurumsal hafıza yaptı. Şimdi, biz bir seferde bu birikimi yok etmek istiyoruz. Geçmişte benzerleri yapıldı ama hadi geçmişte yaşanan bir şeyler vardı. Bir kriz yaşandı, o krizi aşmak için benzeri önlemler alındı; hadi ona katılırız, katılmayız, tartışırız, burası değil yeri ama hadi onun öyle bir şeyi vardı, burada öyle bir şey de yok arkadaşlar. Hiç kimse Yüksek Seçim Kurulu... Seçim kurullarında, ilçe seçim kurullarında böyle bir çetenin hâkim olduğu ve seçimlerin bu çerçevede sıkıntıya girdiğini söylemiyor. Tam tersine, bunun yolları var, öyle bir şey varsa zaten önlem alınıyor.

O yüzden diyoruz ki: Bakın, bu (7)'nci fıkrada kurumsal hafızayı yok etmeyelim. Altı yıl meselesine, prensip olarak süreye itirazımız yok, bir süre konur. Seçim kurullarında, bir bölgede o bölgenin halkıyla haşır neşir olarak bir süre sonra objektifliğini, tarafsızlığı yitirecek görevlilerin ortaya çıkması muhtemeldir, böyle bir problemi biliyoruz. Bunlarla ilgili önlem alınmasına karşı değiliz ama bir geçiş dönemi olması lazım. Altı yıllık süreye itirazımız yok. (7)'nci fıkrayla ilgili meseleyi şunun için böyle uzun anlattım. 12'nci maddenin (8)'inci fıkrasıyla ilgili bir değişiklik önergemiz olacak. Bu çerçevede, orada tekrar uzun uzun bunu belki anlatmayacağım. Bu kurumsal hafızayı ortadan kaldırmaya dönük, bundan sonrasına ilişkin düzenlemede bir mantalite görüyoruz, bir bakış açısı görüyoruz ve bu, sıkıntı.

Biz mevcut kadroyu, bu (7)'nci fıkra bu şekliyle kalabilir, değişiklik teklifimizde bununla ilgili bir değişiklik önergesi yok ama buradaki bu altı yıl gibi bir süreyi koyarken 12'nci maddenin (8)'inci fıkrasındaki düzenleme sırasında, bunların mevcut yapıyı mağdur etmeyeceği uygulamaya dikkat etmemiz lazım. Kurumsal hafızayı yok edersek... Ne zaman seçim olacağı belli mi arkadaşlar? Herkes bir şey söylüyor, yarın olur, üç gün sonra olur, beş gün sonra olur, Parlamentonun iradesidir; çıkar der ki “Şu zaman yapacağım.” Yani biz şimdi mevcut yapıyı tarumar ederek... Emin olun, bakın Ömer Süha Aldan Bey, Muğla Milletvekili başlangıçta bir konuşma yaptı, çok önemli bir şeye işaret etti. Bugün mahkemelerde verilen kararlar konusunda –ben siyasi boyutunu bir tarafa bırakıyorum ama- kararların hukukiliği noktasında teknik anlamda ciddi problemler ortaya çıktığını avukat arkadaşlar biliyorlar mesleği icra eden. Niye? Çünkü ciddi bir tahribat yaşandı.

Bu hafızaya dikkat edelim diyoruz. Bu çerçevede -daha uzun anlatmayacağım, arkadaşlar da söyledi- teklifimizin, değişiklik önergemizin bu çerçevede ele alınarak kabul edilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tezcan.

Sayın Bayraktutan, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de arkadaşlarımın görüşlerine aynen iştirak ediyorum ama onlara ekleyeceğim bazı hususlar var.

Şimdi, bu 10’uncu maddeye ilişkin, teşkilat ve görevleri hakkında kanun teklifinin, aslında, temennimiz ortak bir konsensüsle geçmesi veya altında hiç muhalefet şerhinin olmaması. Çünkü nedir? Baştan beri diyoruz, tarafsız ve bağımsız bir kurulun, bütün partilerin ortak önerileriyle teklifinin geçmesi, beklenen, umulan bir şeydir ama bazı konularda tereddütlerimiz var. Arkadaşlarımın da dediği gibi en önemli kırılma noktası 10’uncu madde. 10’uncu madde hem mevcut personeli ilgilendiriyor hem alımları ilgilendiriyor.

Şimdi, (3)’üncü fıkrayla alakalı, arkadaşlarımız da belirttiler. Seçim müdürü ve müdür yardımcıları, kurul personeli arasında yapılacak sınavla alakalı olarak yazılı ve sözlü sınavı belirtiyor, teklifte getiriliyor. Bizim sözlü sınavla alakalı bir çekincemiz var. Kamuda yükselmenin iki tür gerekçesi var idare hukukunda. Bunlardan birisi liyakat, biri sadakat. O ince çizgide neredeyiz? Eğer liyakatle alakalı bir yükselme varsa şey tartışılmıyor yani yazılı sınava giriyorsa kişi “Liyakat vardır.” diyor, kimse tartışmıyor ama bir sözlü sınav gerçeğiyle karşı karşıya kaldığımız zaman diyorsunuz ki o zaman “Acaba sadakat var mı, yok mu?” Burada Adalet Bakanlığı yetkilileri var. Onlara bir örnek olması açısından diyorum, tabii onları tenzih ediyorum.

Hâkim, savcı sınavı... Bu ülkede özellikle son yıllarda yapılan hâkim, savcı sınavlarında kimse yazılı sınavı tartışmıyor ama hâkim, savcı sınavlarında yazılı sınavdan sonra gündeme gelen sözlü sınavlarında -kesin olarak böyledir diye demiyorum yani bir siyah beyaz renk ayrımı yapmıyorum ama- mutlaka bir şaibe ortaya çıkıyor. Öyle olunca da bu sınavdan dolayı YSK personeli yarın bir gün yargı denetimiyle alakalı bir yolu kullansa bir yazılı sınavı en azından inceleme olanağı var, bir yazılı kâğıdı inceleme olanağı var ama sözlü sınavla alakalı geçişte elde bir belge olmadığı için, efendim, altında iki tane imza veya başkanın bir imzası yeterli oluyor. Bu nedenle, mutlaka bu (3)’üncü fıkradaki sözlü sınavla alakalı ibarenin kalkması bize göre elzem, bunun mutlaka düzeltilmesi gerekir diye düşünüyoruz.

Şimdi, demin arkadaşlarımız da söz ettiler; (5)’inci fıkra da “sözlü yanında bir de uygulamalı sınav” diye deniliyor. Şimdi, uygulamalı sınavla alakalı neler olur diye biz kendi aramızda bir istişare yaptık, çıkmadık. Bana göre, bir YSK temsilcimiz bize bu uygulamalı sınavın ne olduğunu açıklasın. Bülent Bey güzel bahsetti; oyu nasıl kullanılacak, ne yapılacak, bunu aslında bir açıklamak lazım. Bizim anladığımız uygulamalı sınav şudur, biz zaten yıllarca adliyede görev yaptık: Hukuk mahkemelerinde yazı işleri müdürlüklerinde veya savcılıklarda zabıt kâtipleriyle alakalı uygulamalı sınavı biliriz ve belli bir sürede –yanılmıyorsam, bizim yıllarımızda öyleydi- klavyede yüz yirmi dakikada yazmazsa uygulamalı sınavı geçemez o. Ama bu basit bir şey olarak öngörülüyorsa yani -zabıt kâtipleri yanlış anlamasınlar- sadece ona indirgenen bir olay olarak görülüyorsa “Uygulamayı da onun üzerinden sürdürüelim.” deniliyorsa bunu kabul etmek mümkün değil. Burada, bize göre çok muğlak yani ucu açık bir şey var. Bunun çok adaletli olmadığına inanıyoruz. Bu, sadece bir kayırmacılık veya torpille açıklamanın ötesinde, aynı zamanda da -biraz önce ifade ettiğim gibi- hem liyakatin bir anlamda göz ardı edilmesi... Burada yapılacak bu her iki sınav sisteminde de, hem uygulamada hem sözlü sınavda bunun bir anlamda sadakate bağlanması gerçeğini ortaya koyuyor.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada (6)'ncı fıkrayla alakalı... Arkadaşlarım bahsettikleri için onu sadece şöyle geçiştireceğim: Bütün (6)'ncı fıkranın temel ruhunda, kadrolaşmanın olabileceğine ilişkin bir derin kaygı taşımaktayız. Bu siyasal iklim yarın bir gün tersine dönebilir. Siyasal iklim tersine döndüğü zaman da yani bugün sizin için hoş olan bir şey yarın farklı bir tabloyu ortaya çıkarabilir. O anlamda, burada her zaman için geçerli olabilecek, objektif kriterlerin uygulandığı bir teklifi eğer ortaya koyabilirsek bu kaygılarımızın yersiz olacağı da ortaya çıkabilir diye düşünüyorum.

Şimdi, burada (9)'uncu fıkrayla alakalı bir şey var, onu paylaşmak istiyorum. Mevcut 298'de şöyle bir hüküm var, bir kere daha bir okumak istiyorum eğer müsaade ederseniz: "İlçe seçim kurulu başkanı işlerin müsaadesi nispetinde seçmen kütükleri bürosu memurlarının o yerdeki adalet hizmetlerinde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir." diyor. Bunun pratikte nasıl olduğunu az çok biliyoruz, adliyelerde nasıl yapıldığını biliyoruz. Bizim -buradaki teklifimiz- bu maddenin tamamıyla teklif metninden çıkarılmasına ilişkin bir talebimiz var. Eğer şöyle olmuş olsaydı yani alt komisyonda da bu tartışılıyorken belki üç temel kriteri eğer koymuş olsaydık... Bunlardan bir tanesi nedir? "Kişinin muvafakatine bağlı olur böyle bir düzenleme, kişinin muvafakati alınabilir." dersiniz, o zaman da geçici görevlendirme pratikte olur muydu, olmaz mıydı, onu da tartışabilirdik hukuki boyutuyla ama muvafakati en başta koysaydık ve hemen onun arkasından şunu deseydik: "Memurun muvafakatinin yanında, geçici görevlendirmenin memurun göreviyle ilgili olması, göreviyle bağdaşmış olması." Şimdi, siz alıyorsunuz seçim kurulundaki bir kişiyi, adliyede hiç alakasız bir yere veriyorsunuz. Yani bu ne olabilir?

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Mübaşir.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Mübaşir de yapabilirsiniz yani seçim kurulunda oturan bir kişiyi mübaşir de yapabilirsiniz. Yani ona denk olabilecek, bir cumhuriyet savcılığı zabıt kâtipliği veya asliye hukuktaki bir zabıt kâtipliği filan olabilirdi ama Bülent Bey'in dediği gibi mübaşirliğe verdiğiniz zaman "Siz bana bunu niye veriyorsunuz?" diyemez yani veya şu olabilirdi, geçici görevlendirme şudur: Bir yıl içerisinde bir adamı on bir ay geçici görevlendirebilirsiniz. Bu, pratikte uygun mudur? Uygundur. Hiçbir engel var mıdır? Yoktur. Bu hüküm varken siz on iki ayın on bir ayında bu adamı geçici olarak görevlendirebilirsiniz.

Eğer burada, dediğim gibi, bizim bu fıkranın çıkartılmasıyla alakalı talebimiz bir üçüncü talep olarak sizden şöyle gelseydi, deseydiniz ki: "Biz yıl içinde, örneğin altı ayı geçmemek üzere, örneğin dört ayı geçmemek üzere geçici görevlendirme yapabiliriz." diye şu üç maddeyi birbirine birleştirmiş olsaydık belki de bizim böyle bir talebimiz olmazdı, buna kabul derdik yani bir ortak konsensüste, ortak bir noktada buluşabilirdik. Çünkü adliyelerde şunu gördük, yirmi beş yıla yakın ben de adliyelerde avukat olarak görev yaptım: Eğer hâkim, savcının... Hepsinde olur diye demiyorum yani o meslek grubunu tenzih ediyorum ama münferit de olsa bir tek kötü hata da bana göre yeterlidir. Eğer bir problemi varsa o kişiyle, bir problem yaşıyorsa diyor ki: "Tamam, sana bu şekilde bir uygulama yapayım, seni şuraya görevlendireyim." Onun yapabileceği hiçbir şey yok. Bunları ben yaşadım, benim kendi seçim bölgemde de yaşadım.

Şimdi, diğer açıdan, bir de değerli arkadaşlarım, en son, şu son fıkrada şey var, (11)'inci fıkrada: "İl ve ilçe seçim kurulu başkanları bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir." Bu konuda da uç bir örnek vermek istiyorum. Bu nedir? Yani yukarıda tahdidi olarak saymış kimleri çalıştırabileceğini. Bizce bunlar yeterlidir yani eğer tek tek bir şey koymuşsa, tahdidi olarak "Şunlar, şunlar olmalıdır." diye demişse bunlar yeterlidir ama şimdi ilçe seçim kurulu başkanı... Bir pratik örnek vereyim, şimdi, yeni düzenlemede, pratikte çok karşılaşıyoruz. Bir siyasi partinin il başkanını, bir siyasi partinin ilçe başkanını... O biraz önce kaygı duyduğumuz yazılı sınavdan geçiyor, bir de bakıyoruz ki

sözlü sınavda belli bir siyasi partiye üye olmuş, angaje olmuş kişi kalkıyor, ilçe seçim kurulu başkanı oluyor. Var mı böyle? Var, benim seçim bölgemde de var. Şimdi, bu kalktı da diyeceksiniz ki: “Bu kadar da olur mu.” Ama empati yapın, bu iklim değişti, bu siyasi iklimin değiştiğini düşünün; buradan, diğer partilerden birileri geldi. Aynı düzenlemeyi o partiler yaptılar, onlardan biri başkan oldu, kalktı, dedi ki: “Ben bunların dışında da gerekli gördüğüm kimseleri atayabilirim.” Burada şunu atayabilir mi, eski mensubu olduğu partinin gençlik kolları üyelerini atayabilir mi, engel var mı? Yok. Engel olduğunu düşünün. Ona sempati duyanları o il başkanını arayıp “Ya, bizim buradaki adamlarımız kimdi, eski adamlarımız? Şuradan bana bir yirmi adam ver, şunları atayım.” dediği zaman hukuki bir engel var mı? Yok. Yasal bir engel var mı? Yok.

Yani bizim buradaki talebimiz şu: Empati yapın. Bu siyasi iklim değişebilir. Buradaki bu yetkiler şu anda belki olumlu olarak gözükebilir, sizin elinizde olabilir ama bu yetkilerin başka bir kişinin veya organın eline geçebileceği gerçeğini de düşünün. Bu oldu mu? Oldu. Neydi, hatırlayın. 12 Eylül 2010’daki halk oylamasında bu yetkiler, Yargıtayla alakalı yetkileri... Kıyamet kopartıyorduk “Şu kadar militan atadınız.” diye. “Olur mu, siz Yargıtaya hakaret ediyorsunuz.” diyorlardı. Öğrendik ki militanları atamışız Yargıtaya, FETÖ’cü militanları atamışlar. Şimdi, onun altında imzası olanlar, o yetkileri, o yasal düzenlemeleri... 12 Eylül 2010’da biz o zaman “hayır” dedik ve haklı çıktık ve kanlı örgüt, bakın, kalktı, Allah göstermesin, az kalsın başarılı oluyordu 15 Temmuzda, yani neler yaşadığımızı... O Parlamentoya gelen ilk milletvekillerindeniz. O yetkiyi o zaman onlara verdik. O zaman da kıyameti kopartıyorduk “Vermeyin bu çeteye bu yetkileri.” diye.

Yani bizim kaygımız, 10’uncu madde -sözlerimi fazla uzatmayayım- en önemli kırılma noktalarından bir tanesidir. Kamudaki yükselmenin ilkesi, sadakat değildir, liyakattir. Eğer Yüksek Seçim Kurulunun personeline buna ilişkin bu temel kriterleri, yükselmenin ölçütlerini, alımdaki ölçütleri burada sağlayamazsak devletin bir başka kurumunda ve başka bir kamu kuruluşunda sağlayamayız diye düşünüyorum.

Önergemizin bu gerekçeler doğrultusunda kabulünü diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bayraktutan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bir cümle, deminki şeyle ilgili düzeltme Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamam, buyurun Sayın Tezcan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, demin konuşma yaparken... Madde numarasında bir küçük hata var, onun tutanaklara geçerken düzeltilmesi için söz aldım.

“12’nci maddenin (8)’inci fıkrasında bu konuda bir önerge vereceğiz, orada düzelterek.” dedik. Aslında öyle değil, geçici 1’inci maddenin (8)’inci fıkrası olacak. Bu şekliyle düzeltilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Üstündağ, buyurun.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önümüzdeki teklifin bence en sorunlu olan maddelerinin başında 10’uncu madde geliyor çünkü personele ilişkin olarak getirilen bir düzenleme. Birçok hatalı tarafı var ama buradaki amacın bir kadrolaşma amacı olduğunu görmemek mümkün değil. Buradaki hedef, YSK’da bir kadrolaşma

yaratmak. Ama Yüksek Seçim Kurulu, kadrolaşması düşünülen en son yer olmalıdır çünkü demokrasilerde en önemli şey seçim güvenliğidir ve bu seçim güvenliğini de tarafsız ve bağımsız bir seçim organizasyonu ancak sağlayabilir. Bunu öncelikle söylemek istiyorum.

Baktığımız zaman maddelerdeki sorunlu olan kısımlardan birisi de sözlü sınav. Seçim Kurulu gibi bir yerde sözlü sınavın getirilmiş olması, aynı adalet mekanizmasında olduğu gibi, yargıda olduğu gibi son derece sorunlu. Burada liyakat yerine ayrımcılığı ve adam kayırmayı ortaya koyan bir niteliğe sahip olur. Onun için, bu sözlü sınavın kaldırılarak yazılı sınavın yeterli olacağını özellikle belirtmek istiyorum.

(3)'üncü fıkradaki sözlü sınavın getirilmiş olması, zaten kurum personelinin burada yazılı sınava tabi olması düşünüldüğünde, son derece gereksiz bir durum, zaten kuruma alınmış bir personeldir.

(5)'inci fıkra ilk defa atanacak olan personelle ilgili yine sözlü ve uygulamalı sınav var. Burada yazılı sınav yok, genel bir kamu personeliyle ilgili sınava ilişkin olarak bir hüküm içeriyor. Bu, aslında bir çelişki. Özellikle uygulamalı sınavın seçim personeliyle ilgili getirilmiş olması son derece saçma bir şey çünkü burada teorik bilgiler ön plana çıkar. Seçimin uygulanmasıyla ilgili, hem seçim öncesi hazırlıklar hem seçim aşaması hem de seçimden sonraki çalışmaların tamamı teoriyle ilgilidir yani uygulama sınavına tabi olabilecek bir nokta hiçbir yerde yoktur. Biz buraya, Yüksek Seçim Kuruluna ressam almıyoruz, müzisyen almıyoruz, uygulamayla ilgili olan herhangi bir durum söz konusu değil, görevin niteliğine uygulamalı sınavın getirilmesi uygun değil. Onun yerine yazılı sınav sonrasında... Yani seçim görevlilerinin görevine, niteliğine uygun bir uygulamalı sınav olmayacaktır, bunu görmek lazım. Onun yerine, bu arkadaşlarımızın bir hizmet içi eğitime tabi tutulması, uygulamaya yönelik teorinin nasıl uygulanacağına ilişkin çeşitli eğitimlerle olmasının daha uygun olacağını ben özellikle düşünüyorum.

Bir de burada çok enteresan bir kelime var: "Gerektiğinde uygulamalı sınav." Bu da anlaşılır bir şey değil. Yani gerektiğine kim karar verecek? Böyle bir gerekliliğe yazılı sınavın yetersizliğinden dolayı mı ihtiyaç duyacak yoksa çok başarılı olanların arasında ayrı bir kriter mi koymuş olacak? Yani burada enteresan bir şey, ben bunu anlayamadım, bunun bir açıklanması özellikle gerekiyor. Burada sadece yazılı sınavın uygulanmış olması -dediğim gibi- yeterli olacaktır.

(6)'ncı fıkra: "...Adalet Bakanlığınca, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarına atanabilir." Bu, kurum personeli açısından son derece baskılara, tehditlere yol açabilecek bir durum yani seçimdeki yaptığı faaliyete göre de kayırmayı da ortaya çıkarabilecek bir durum. Cezalandırmayı ön plana çıkarabilir, sürgün olma ihtimali olabilir çünkü sadece görevli olduğu yerde değil, Bakanlığın merkez teşkilatında ve taşra teşkilatlarında, bu seçim görevlilerinin geçici olarak değil, kalıcı olarak atanması söz konusu. Bu, korku ve endişe içerisinde çalışan bir seçim teşkilatı, seçim personeli anlamına gelir ki bu da son derece çalışma barışına uygun olmayan ve yapılan faaliyetin bir seçim faaliyeti olmasından dolayı da seçime yönelik, seçim işlerine yönelik uygun olmayan, herhangi bir faydası olmayan bir durum.

Seçim güvenliği açısından olan kısımları arkadaşlarım zaten anlattı.

Şimdi, (9)'uncu fıkraya geldiğimizde, burada da bir çelişkiyi ben gördüm. Çelişki şu: Seçimle ilgili faaliyetin çok yoğun olmasından veya personel ihtiyacı ve aynı zamanda da bir teşkilat kanununa ihtiyaç olduğundan bahsediliyor ama personelin göreviyle alakası olmayan işlerde çalıştırılması söz konusu. Bu bir çelişki. Bence, YSK personeli tamamen seçim işiyle ilgilenmeli, başka bir işle iştigal etmemelidir. Biz bunu uygulamada çok gördük. Ben de yirmi yıla yakın avukatlık yapan bir arkadaşınızım, birçok sakıncalarını da uygulamada gördük, mübaşirlerin ve zabıt kâtiplerinin nelerle uğraştığını da zaman içerisinde görmüş olduk. Yani burada bu madde, "...adalet hizmetlerinde

kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir.” maddesi yine bir ayrımcılığı ve kayırmayı ortaya çıkarabilir. Burada buna karar verecek olanlara karşı kurum personelinin hiçbir korunaklı bir şeyi yoktur, istediği yerde görev verebilir. Yani Bodrum’daki bir seçim görevlisinin Antalya sınırındaki Seydikemer’deki bir adliye görevlendirmesi yapılabilir. Yani burada yine yaptığı görevle ilgisi olmayan, onun bağımsız ve tarafsız olarak görev yapmasını ve rahat görev yapmasını engelleyen bir madde, bu da son derece tehlikeli bir maddedir. Bu maddenin bu anlamda tamamen ortadan kaldırılması gerekir.

(11)’inci fıkraya baktığımızda, kamu görevlisi dışında eleman çalıştırılması... Yani bunun uygulamada nelere, hangi keyfiliğe yol açabileceğini görmemek mümkün değil. Seçimle alakası olmayan birçok insan... Çeşitli il başkanlarının, ilçe başkanlarının, gerektiğinde kaymakamların, valilerin baskısıyla işçi bulma kurumu gibi bir niteliği haiz olabileceğini görmemek mümkün değil. Mesela, ben bunu anlayamadım, neler çalıştırılabilir? Muhtarlar mesela bu maddeye göre çalıştırılabilir, seçim işlerinde çalıştırılan muhtarları görebiliriz bu madde geçerse; manavı, bakkalı da görebiliriz. Yani seçim işlerinde görevli herhangi bir partinin militanı, hangi parti iktidardaysa -yani bugüne göre konuşmamak lazım- onun bir seçim ordusu hâline gelebilir. Yani -burada hakikaten ajite etmek de istemiyorum ama- Sayın Başkanım, bunu uygulamada görmemek için herhangi bir garanti var mı? Yok. Yani bunu özellikle siz üyelerin ben takdirine sunmak istiyorum. Bu nedenle, bu konularda ciddi anlamda bir değerlendirme yapma ihtiyacının olduğunu ben görüyorum.

Burada genel olarak söz almadım ama genele ilişkin kısa bir şey soracağım. 298 sayılı Yasa dururken ve onun içindeki Yüksek Seçim Kuruluyla ilgili maddeler dururken ayrı bir... Ben bunu anlayabiliyorum, doğru da buluyorum; ayrı bir teşkilat kanununun olması gerekiyor. Dağınık dağınık seçim kanunlarında, düzenlemelerinde ve mevzuatında olmaması gerekiyor, toplanması gerekiyor ama toplanmamış. 298’deki birçok madde duruyor. 298’in maddelerinin hepsi duruyor. Burada hiç iptalle ilgili bir şey ben göremedim, geçici maddelerde de göremedim. Yani burada bunu ötelemenin ben doğru bir yaklaşım olmadığını düşünüyorum. Gerçek anlamda ülkenin ihtiyaç duyduğu bir seçim yapılanmasına, seçim altyapısının hazırlanmasına ihtiyaç olduğu düşünülse böyle günü kurtarmaya yönelik olarak bir kanun teklifi ortaya çıkarılmaz. Yani burada bu ihtiyacı tamamen ortadan kaldırmadan özellikle ben söylemek istedim.

Ben teşekkür ederim sizlere. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Üstündağ.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli arkadaşlar, çok değerli kurum temsilcileri; ben de hepinizi hürmetle ve muhabbetle selamlıyorum.

10’uncu maddeyi görüşüyoruz. Tabii değerli arkadaşlarımızın fikirlerini dinledik ama şunu ifade etmek isterim ki öncelikli olarak, bir kere aslolan iyi niyettir, art niyet değildir. Düzenlemeler genel, soyut ve objektif nitelikteki düzenlemelerdir. Bu hususu gözden kaçırmanın değerlendirmelerde bulunulması daha isabetli olur kanaatindeyim. Tabii yapılan eleştiriler çerçevesinde de ben kendi düşüncelerimi 10’uncu maddeyle ilgili arz etmek istiyorum ve bu maddenin (10)’uncu fıkrasına ilişkin de bir önerge vermiş bulunmaktayım. Ona ilişkin de inşallah görüşlerimi ifade edeceğim.

Şimdi, 10’uncu madde personele ilişkin hükümleri düzenliyor değerli arkadaşlar. Bahsettiğim gibi bu düzenleme objektif, genel nitelikte bir düzenleme ve aslolan iyi niyettir. Art niyetli olarak düşünüldüğünde, şu ana kadar geldiğimiz 9 maddeyle ilişkili de tersinden düşünmek suretiyle “Şu şöyle

olmaz mı, bu böyle olmaz mı, şurada da şöyle düşünülmez mi?” dediğimizde müzakereleri çoğaltmanın ve günlerce burada o madde üzerinde uzlaşmadan konuşmaları devam ettirmenin herhâlde mümkün ve muhtemel olduğu hepimiz tarafından kabul edilebilir bir durumdur. Dolayısıyla bu düzenlemeyi, 10’uncu maddedeki düzenlemeleri -burada kurum temsilcilerimiz de mevcut- onların da ihtiyaçları, kurumun ihtiyaçları çerçevesinde bir ele durumu söz konusu olduğunu hatırdan çıkarmamak gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, burada özellikle sözlü sınav üzerinde duruldu. “Niçin sözlü sınava ihtiyaç duyuluyor veya gerektiğinde uygulamalı sınav niçin yapılacak?” dendi değerli konuşmacılar tarafından. Ona ilişkin birkaç hususu hatırlatarak diğer konulara geçmek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, malum bu Yüksek Seçim Kurulunun teşkilatına ilişkin kadrolar da kanunun ekli cetvellerinde yer alıyor. Burada mesela zabıt kâtibi gibi, veri kontrol hazırlama işletmeni gibi, teknisyen gibi kadrolar da yer alıyor, sekreter gibi kadrolar yer alıyor. “Gerektiğinde” ibaresi... Mesela bir zabıt kâtibi alınırken dakikada kaç kelime yazıyor, bunun ölçülebilmesi, bir uygulama sınavını beraberinde getiriyor. Dolayısıyla Adalet Bakanlığına alınan bütün zabıt kâtipliği uygulamalarında da bu söz konusu zaten. Uygulama sınavı yapılıyor.

Sistemin personel rejimi olarak nasıl işlediğine baktığımızda, devlet teşkilatımızda 2002 tarihli Bakanlar Kurulunun çıkarmış olduğu Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik söz konusu ve bütün kamu kurum ve kuruluşları KPSS sınavına girip yazılıyı kazanan adaylar arasından 5 katına kadar adayın sözlüye çağırılması hususunda genel bir düzenlemeye tabi. Dolayısıyla bu, sadece Yüksek Seçim Kurulu için öngörülen bir düzenleme değil, bütün kamu kurum ve kuruluşları için geçerli bir düzenleme. Dolayısıyla yeni bir ihdas, yeni bir usul belirlenmesi de asla söz konusu değil. Mevcut kamu personel rejiminin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uygulandığı şekli buraya da yansıtılmış. Dolayısıyla herhangi bir ayrık, istisnai bir durum burada söz konusu değil. Bunu net bir şekilde ortaya koymak gerekir ve dolayısıyla bu mülahazalar çerçevesinde biraz evvel ifade edilen hususları, bu söylediğim temel ilke çerçevesinde tekrar gözden geçirmek gerektiği için ben o konulara ayrıca temas etmeyeceğim. Çünkü dediğim gibi, sadece Yüksek Seçim Kuruluna göre bir düzenleme değil. Orada bir kadrolaşma yapalım, şöyle olsun, böyle olsun şeklindeki bir siyasi mülahazaya da indirgenemez. Teknik anlamda ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsamı içerisine alan bir genel düzenlemenin bu kanuna da uyarlanmasına ilişkin objektif bir düzenleme söz konusudur. 5 katına kadar da alabilme durumu zaten gene genel yönetmelikte düzenlenmiştir.

Bu çerçevede, (6)’ncı fıkrayla ilgili ileri sürülen hususlara gelince, personel yönünden bakıldığında Yüksek Seçim Kurulunun -verilen bilgi çerçevesinde- taşra teşkilatlarında 1.219 zabıt kâtibi mevcuttur. Bu zabıt kâtipleri, bilhassa da Adalet Bakanlığından kurumlar arası geçişle geçmiş personeli ihtiva etmektedir. Dolayısıyla burada şayet bir ihtiyaç hasıl olduğu takdirde kurumlar arası geçişe tekrar imkân tanıyabilecek... “Tanıyabilecek...” “Atanabilir” şeklindeki hükümlerle “atanır” şeklinde kesin bir hüküm değil. “Atanabilir” şeklindeki düzenlemeyle Yüksek Seçim Kurulu Başkanı -ki bu başkan Yargıtaydan veya Danıştaydan gizli oyla ve salt çoğunlukla seçilen 11 kişinin içinden yine gizli oyla seçilen bir yüksek hâkimdir, bir idari personel değildir- Hükûmet tarafından, idare tarafından, Bakanlık tarafından atanan bir kimse değildir. Burada Yüksek Seçim Kurulu Başkanı, 6’sı Yargıtaydan 5’i Danıştaydan olmak üzere toplam 11 yüksek yargıcın içerisinde kendi özgür ve bağımsız iradeleriyle seçilmiş bir yüksek yargıdır. Dolayısıyla burada, evet, fantastik olarak ve farzımuhal olarak, muhtemel permütasyon hesaplarına dayalı olarak, her türlü ihtimali göz önünde bulundurarak o kadar farklı seçeneklere, o kadar farklı değerlendirmelere gidebiliriz ki her türlü, bundan sonra ele alacağımız

maddeleri de bu çerçevede değerlendirebiliriz ama dediğim gibi, asolan iyi niyet, art niyet hukuk düzeni tarafından korunmaz. Biz de, şahsi olarak da, burada bulunan bütün arkadaşlar da, herkes de kimsenin art niyetini savunacak durumda değildir ve değiliz. Dolayısıyla herhangi bir idari işlem, ister yazılıya ilişkin olsun, ister sözlüye, ister takdire bağlı olsun, bunların hepsi denetime, idari anlamda itiraza, yargısal anlamda da idari yargının yargısal denetimine tabidir. Dolayısıyla kendi içinde de bir bütünlük arz eder şekilde bir denetim de kesinlikle söz konusudur, layüsel değildir sonuç itibarıyla. Zaten kurulun atama görevlerini kabul etmeyişimizin nedeni, kurulun kararlarına karşı yargı denetimi kapalı olduğu için, burada kurulda temsil yetkisi başkanda olduğu için, başkanın yapmış olduğu idari tasarruflar yargı denetimine de tabi tutulduğu için burada denetim anlamında da...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Niyet okumayla yasa yapılmaz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Zaten niyet okuyarak olmaz.

Denetim anlamında da herhangi bir eksiklik söz konusu değildir, ona dair bir düzenleme de söz konusu değildir.

Diğer bir husus, özellikle bu (11)'inci fıkrada başkanın, il ve ilçe seçim kurulu başkanlarının gerekli gördüğü kimseleri de çalıştırabileceği... Kimler bunlar? Başkan yüksek yargıç, il ve ilçe seçim kurulu başkanları da yargıç. Sonuçta bu yargıçlar... Ki başka bir düzenlemede, 298 sayılı Kanun'da aynı bu hüküm motamot aynı ibarelerle yer alıyor. Dolayısıyla burada sistemik anlamda bakıldığında farklı, ayrıksı, istisnai bir hüküm düzenleyen herhangi bir cümle, fıkra, madde asla yer almıyor. Dolayısıyla genel sistem içerisinde... Mesela hep beraber çıkardık "Hiçbir merciye başvurulamaz, kanun yoluna başvurulamaz." diye. Mesela bu ibare de 298 sayılı Kanun'da aynen yer alıyor. Dolayısıyla burada kanun yapılırken bir art niye söz konusu değil, bir düzenlenme ihtiyacı söz konusu ve evveliyatı olan bir düzenleme yani paldır küldür getirilmiş bir düzenleme değil, evvelden beri konuşulan ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanımızın, orada ilgili kurumumuzun talebi doğrultusunda kendi özel teşkilat kanununun yapılmasını gerekli kılan talepleri bugün bizim huzurumuza, Anayasa Komisyonumuza gelmiş durumda ve bunu değerlendiriyoruz.

Bir başka fıkrada, (9)'uncu fıkrada "İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç duyulması hâlinde seçim müdürlüğünde görevli personelin, o yerdeki adalet hizmetlerinde kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir." diyor. Bu takdiri kanun yargıca veriyor, hâkime veriyor. Mevsimlik anlamda bazen seçimler yoğunlaşıyor ancak bazı durumlarda da hakikaten büyük bir zaman süresi boşa geçiyor âdeta kamu görevlilerimiz için. İlçe seçim kurulunda görevli, il seçim kurulunda görevli ama seçimlere ilişkin herhangi bir durum da söz konusu değil. O zaman maalesef hakikaten kamu personelinin verimliliği bakımından bakıldığında, kamu yararı bakımından, adalet hizmetlerinin hızlı görülmesi, bu vesileyle vatandaşlarımızın hizmetlerinin görülebilmesi bakımından da bir atıl kamu personeli durumu söz konusu olabiliyor. Öbür tarafta ihtiyaç var, hâkimlerimiz gece dosyaları evlerine götürüp çalışırken ve yeterli derecede mübaşiri, zabıt kâtabi vesairesi ihtiyacı hissederken hemen yan odada bir başka teşkilatın içerisinde aynı vazifeleri yapabilecek bir arkadaşımız yine kamu yararına olmak üzere, şahsi işler için değil veya art niyetli olarak değil...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Tapu Kadastrodan niye almıyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim?

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Tapu Kadastrodan alın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Tapu Kadastrodan almaya gerek yok çünkü aynı teşkilat içerisinde, bakın, adalet binası içerisinde. Ben Adli Tıp Kurumundan gelmiş bir insanım, ben de bürokrasiden gelmiş bir insanım. Bir yönetici olarak, bürokrat olarak bunun ihtiyaçlarını

kendim yaşantımda... Yirmi küsur yıl bürokraside bulunmuş bir insan olarak bunları bizzat yaşadığım için bu olayların bir ihtiyaca binaen olduğunu gayet iyi kavırıyorum kendi adıma. Ben de düzenleme yapsam, herhangi biri, siz de kamu kurum ve kuruluşunda bir idareci olarak düşündüğünüzde hakikaten o yönden bunun bir ihtiyaç olduğunu hissedersiniz. Yani, dolayısıyla ben burada bu düzenlemenin hakikaten art niyetli olarak düşünülmediğini gayet iyi biliyorum ve bu şekilde uygulamaların da karşısında olacağımızı, fikren de teorik olarak da asla yanında olmayacağımızı, hiçbir kayırmanın, hiçbir art niyetin, hiçbir şahsileştirmenin yanında olmayacağımızı, olmadığımızı ancak buradaki düzenlemenin de bir kamu personel rejiminde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu çerçevesinde, zaten bütün kamu kurum ve kuruluşlarına verilen genel bir yetki çerçevesinde burada düzenlendiğini, geçici görevlendirmenin 657 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde yer aldığını ifade ediyorum. Burada aynı zamanda yargıçlarımıza, hâkimlerimize güvenelim. Bağımsız ve tarafsız yargıçlarımız bu kararları verecekler. Dolayısıyla bu konuda, dediğim gibi, her bir idari işleme karşı da idari anlamda itiraz, yargısal anlamda yargı denetimi de söz konusu olacaktır değerli arkadaşlar.

Bu konuda daha söyleyebilecek başka şeyler de olmakla beraber ben bu kadarla yetineyim ve kendi önergeme geleyim.

Sonuç itibarıyla, personel alımlarında tek bir kriterin ehliyet ve liyakat olması gerektiğini, objektiflikten asla vazgeçilmemesi gerektiğini, bu düzenlemelerin de kamu yararı gözetilerek yapılacağını, uygulamanın da buna dönük olacağını, bununla beraber her türlü idari ve yargısal denetimin de sistemimiz içerisinde hem özel anlamda hem genel anlamda var olduğunu hatırlatmak suretiyle bu konuyla ilgili değerlendirmelerimi bitiriyorum.

(10)'uncu fıkrayla ilgili şöyle bir düzenleme var, 10'uncu maddenin (10)'uncu fıkrasında diyor ki: "Seçim kurulu başkanları kendilerine bağlı seçim müdürü ve diğer personelin disiplin amiridir." Şu anda uygulamayı sorduğumuzda Yüksek Seçim Kuruluna -bir genelgeyle- uygulama şu şekilde: Malumunuz, yine devlet personel rejiminde yüksek disiplin kurulları kurumun merkezinde teşekkül eder. Kurullar da ilgili yerlerde, disiplin kurulu ilgili yerde teşekkül eder. Bununla beraber, disiplin kurulunu oluşturabilecek yeteri derecede personel söz konusu olmadığı için, üst düzey anlamında, statüsel anlamda çünkü ya eş değer olması lazım kurum personeli bakımından... Disiplin soruşturması yapılacak ve disiplin suçuyla ilgili hüküm verilecek. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125'inci maddesi çerçevesinde uyarma, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması ve memurluktan ihraç cezalarıyla ilgili disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulları görevli olduğundan disiplin kurulu taşrada oluşturulmadığından şu andaki uygulamada da Yüksek Seçim Kurulunun genelgesiyle disiplin kurulu merkezde oluşturulmuş vaziyette. Bu nedenle de buraya bir cümle ilave ederek 10'uncu maddenin (10)'uncu fıkrasına ikinci bir cümle ilave ederek "Kurul merkezinde tüm personel için disiplin kurulu oluşturulur." diye bir cümle ilave edilmesinin uygun olacağını. Bu vesileyle de uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi gerektiği de aynı zamanda Yüksek Seçim Kurulu teşkilatımızın da bir talebidir. Bu çerçevede böyle bir önergenin verilmesi durumu hasıl olmuştur.

Ben yüce heyetinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Şu anda sözlerimi noktalıyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akbaşoğlu.

Sayın Parsak, buyurun.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, genel anlamda bir anayasal hak olarak kamu görevine girme çerçevesinde hem Sayın Bayraktutan hem Sayın Akbaşıoğlu mutlak bir gerçeğe işaret ettiler: Ehliyet ve liyakat. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunun en tartışmasız gerçek olduğunu ifade ediyoruz. Ehliyet, liyakat ve bunlara ek olarak da hiç şüphesiz adalet. Hem kamu görevine girmekte hem işleyişte hem daha pek çok alanda en tartışmasız, en büyük hakikatler bunlar. Fakat bir ironiye de işaret etmeden de kendimi alamıyorum.

Şimdi, burada Sayın Bayraktutan YSK personelinin dışında hâkimler, savcılar örnek verdiği için bu ironi aklıma geldi, onu da ifade etmek durumundayım burada.

1995'te Sayın Moğultay...

MURAT EMİR (Ankara) – Hay sizin şeyiniz batsın.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Yani artık nereye batacaksa batsın, bilmiyorum da. Yani burada Sayın Bayraktutan...

MURAT EMİR (Ankara) – Kaç yaşındaydınız o zaman?

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bir şey yok. Biliyorsunuz dinledik bakın siz konuşurken sessiz sedasız. Müsaade edin.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Efendim, ne alakası var Sayın Emir? Yani yaşımızın filan da önemi yok.

MURAT EMİR (Ankara) – O söz söylenmedi de ondan.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Sadece yaşımız dâhilinde olanları mı bilelim, sadece bunları mı değerlendirelim? Yani yeri geliyor Justinianus'a kadar gidiyoruz, oraları işaret ediyoruz Sayın Emir, kimsenin yaşını falan da sormuyoruz. Bu hiç yakışık değil. Buna işaret etmek durumundayız.

MURAT EMİR (Ankara) – Hayır, hayır, o sırada yazılanlar yanlış yazılmış da o yüzden.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Yo, onu kendisi düzeltirken... Bakın, ona da baktım şimdi. Bu referandum döneminde de gündeme geldi. Referandum döneminde “CHP’lileri almayacaktım da MHP’lileri ve Refah Partilileri mi alacaktım?” diye tartışma çıkınca Sayın Moğultay’ın kendi ifadesi var: “‘Evet, ben CHP’lileri almayacaktım da MHP’lileri mi alacaktım?’ dedim ama ‘Refah Partilileri almayacaktım.’ demedim.” diye bir düzeltmesi var. Dolayısıyla o yönüyle en azından bizim bakımımızdan bir itirafnamesi var yani ona da baktım biraz önce.

Burada şunu ifade ediyorum: Evet, hâkim ve savcı alımları da dâhil ama genel anlamda tüm kamuya alımlarda ehliyet, liyakat ve adalet en tartışmasız gerçeklerimiz olmalı. Sayın Akbaşıoğlu da işaret etti, Sayın Bayraktutan da işaret etti buna. Bundan bir tereddüt olmaması gerektiğini ben de Milliyetçi Hareket Partisinin bir Komisyon üyesi olarak burada ifade etme gereği duydum.

Şimdi, bu maddede, bakıldığında iki temel husus var bize göre: (2)’nci fıkra ve (9)’uncu fıkra. Şimdi, önce (2)’nci fıkrayla ilgili olarak fikrî takip çerçevesinde alt komisyon çalışmalarımızda da ifade etmiştim, daha önce de asıl komisyon çalışmalarımızda da ifade etmiştim. Şimdi, Yüksek Seçim Kurulunun görevi, fonksiyonu yargısal olduğu yönünde ciddi bir kabul var. Ondan hareketle biz bunu merkez teşkilatında uzman ve uzman yardımcıları eliyle mi ya da rapörtörler tetkik hâkimleri eliyle mi görmeliyiz, bu bence temel bir tartışma konusu. Nitekim alt komisyon çalışmalarımız esnasında ilgili kurumlardan gelen bürokratlarımız bu konunun da daha önceden tartışıldığını ve bu yönde bir tercihin ortaya çıktığını söylediler. Nitekim teklif gelirken de böyle gelmiş. Ben bunun hâlâ değiştirilebileceğini, düzeltilebileceğini düşünüyorum. Uygun bir formülasyonla bunu kayıtlara geçmek açısından ifade etme gereği duydum.

Şimdi, gene hem Sayın Bayraktutan ama hem de Sayın Akbaşoğlu ifade etti. Yalnız farklı boyutları var bizim katılmadığımız her iki hatip bakımından da, onu izah etmek isterim. Şimdi, seçim personelinin -bu da (9)'uncu fıkraya dâhil açıklamamız olarak da kayda geçmiş olsun- mübaşir olarak da görevlendirilebileceği yönünde birtakım değerlendirmeler yapıldı; Sayın Akbaşoğlu da ifade etti, Sayın Bayraktutan da ifade etti, Sayın Erkek de ifade etti. Şimdi, seçim personeli genel idare hizmetler sınıfı personeli ama mübaşirler ne yazık ki, benim de hâlâ kanun teklifim yasalaşmadığı için yardımcı hizmetler sınıfı personeli. Bu vesileyle onu da ifade etmiş olalım. Bize göre mübaşirler yardımcı hizmetler sınıfında değil genel idare hizmetler sınıfında değerlendirilmelidir, dolayısıyla bu yöndeki yasa teklifimiz de kabul edilmelidir. Ama o olmadıkça uygulama itibarıyla seçim personelinin mübaşir olarak değerlendirilmesi en azından yasal olmayacaktır. Bu yönde bize de gelen şikâyetler var, sosyal medya aracılığıyla ve mektup göndererek, dilekçe göndererek vesaire. Dolayısıyla burada bir defa seçim personelimizin mübaşir olarak değerlendirilmesi asla doğru değil. Yeniden ifade ediyorum, mübaşirleri daha hafif gördüğümüz için değil ama yasal altyapısı buna elvermediği için ve yeniden ifade ediyorum, mübaşirlerimizi de bu vesileyle genel idare hizmetleri sınıfına da geçirmeli. Peki, mübaşirlerimiz genel idare hizmetleri sınıfına geçirilirse seçim personelimiz mübaşir olarak da çalıştırılabilir mi, buradan o anlamı da çıkarmamak lazım.

Şimdi, Sayın Akbaşoğlu açıklamalarını yaparken “Seçim döneminin olmadığı zamanlarda yargıçlarımızın evlerine dosyalar götürünceye kadar.” dedi, doğru yani böyle bir gerçekliğimiz var ama seçimi de sadece milletvekili seçimi, belediye seçimleri vesaire olarak değerlendirmemek lazım. Gerçekten bu seçim personellerimiz ilgili sendikaların seçimlerinden, odaların seçimlerinden vesairelere kadar daha pek çok zamanda da çalışıyorlar. Bütün bunlardan sonra bir zaman kalıyorsa onda da işte rızayı arayarak, muvafakle... Nitekim genel mevzuat hükmü olan 657’de bu yönde bir muvafakat aranıyor ama burada bir özel tasarruf ortaya konulurken muvafakat aranabilir ya da bir başka formülle. Bu hiç kimseyi sıkıntıya düşürmeden, hiçbir yakınmaya meydan vermeden çözülebilir diye düşünüyoruz.

Dolayısıyla biz de, toparlayacak olursak, YSK’nın yargısal görev yaptığından hareketle uzman, uzman yardımcısı yerine raporörler ya da tetkik hâkimleri eliyle yürütülebileceğini, yok eğer bu kabul edilmeyecekse de sadece merkezde değil bu durumda taşrada da aynı mahiyette personelin ihdas edilmesi gerektiğini Komisyonumuzun değerlendirmelerine, dikkatlerine, takdirlerine sunuyoruz.

Aynı şekilde geçici çalıştırılacak personel çerçevesinde de bu mübaşirlik hiçbir şekilde olmaz, bunun uygulamasını biz de bundan sonra da takip etmeye devam edeceğiz. Muvafakat aranabilir ya da başka bir hakkaniyetli çözüm bulunabilir. Bunu da kayıtlara geçirmek bakımından ifade ediyorum. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Parsak.

Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli hazırun, Sayın Parsak’ın açıklamaları üzerine bir şeyi açıklığa kavuşturmak üzere söz aldım. Tabii, Sayın Bayraktutan’ın ifadelerine atıf yaptınız, benim ifadelerime atıf yaptınız. Ancak ben yani sizin söylediğiniz manada bir şey söylemedim.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Yaklaşımları farklı da, kayıтта mübaşirler olduğu için orada ifade ettim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mesela diye bir örnek verdim, şöyle: Mübaşir zaten kadro cetvelinde yok çünkü bir hâkim...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Düzeltme fırsatı olmuş olur.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mübaşir yok sonuçta ama genel adalet hizmetleri yönünden veri hazırlama kontrol işletmeni, mübaşir alırken ne yapıyorsunuz mesela? Ben onu şeye örnek olarak verdim, uygulamalı sınav. Mesela, nasıl adamın sesi hiç çıkmıyorsa mübaşir olarak alır mısınız? Almazsınız. Teknisyen olarak mesela, uygulamalı sınav, hiçbir el becerisi yoksa -yazılısı çok iyi ama- bir vidayı sökebilecek durumda değilse mesela. Bir zabıt kâtibi, veri hazırlama kontrol işletmeniyle ilgili de daktilo... Kaç? Dakikada yirmi kelime yazan da var, yüz yirmi kelime de yazan var. Dolayısıyla orada ben bunu uygulamalı sınavın hangi durumlarda, “gerektiğinde” ibaresini sayın üyemiz ifade edince, “gerektiğinde”ye örnek olması bakımından onu vermiştim. Burada (9)’uncu fıkra şu şekilde söylüyor: “İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç duyulması hâlinde seçim müdürlüğünde görevli personelin, o yerdeki adalet hizmetlerinde kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir.” Bunları da somutlaştırdığımızda kadro cetveline de bakıldığında mesela, nedir? Zabıt kâtibi var, veri hazırlama ve kontrol işletmeni var. Aynı hâkim kendi yargısal işini görürken, kamunun, vatandaşın yargısal işini görürken yanında zabıt kâtibiyle çalışıyor, veri hazırlama ve kontrol işletmeniyle çalışıyor.

Biraz evvel bahsettiğiniz milletvekili seçimleri, belediye seçimleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının seçimleri, anayasal örgüt olan kamu kurumu içerisindeki meslek kuruluşlarının seçimlerine giden arkadaşlar diyelim ki, üç ay boşluk var ve öbür tarafta da yan odada da yine kamunun başka iş ve işlemleri var, vatandaşın iş ve işlemleri var; devletin, vatandaşın, yargının iş ve işlemleri. Dolayısıyla orada zaten kendi uhdesinde çalışan bir arkadaş o ilçe seçim kurulu başkanı olarak hâkimin. İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaca binaen, orada adalet mekanizması içerisinde adalet hizmetlerinde görevlendirebilme yetkisini haiz oluyor. Bu, bir ihtiyaca binaen olması gereken bir düzenlemedir. Bunu tartzih etmek için söz aldım.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akbaşoğlu.

Değerli arkadaşlar, ben de çok kısa birkaç şey söylemek istiyorum müsaadenizle.

Şimdi, bu 10’uncu maddenin uygulamasıyla ilgili önemli bir husus var (12)’nci fıkra: “Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.” Dolayısıyla burada sayılan her şey, bu tartıştığımız bütün konularla ilgili olarak öncelikle Yüksek Seçim Kurulu, Kurul olarak bir yönetmelik çıkaracak uygulama esaslarıyla ilgili yani gerek Adalet Bakanlığında görevlendirme, işte o yerdeki adalet hizmetlerinde görevlendirme falan neyse, bunların nasıl yapılacağına, hangi ölçülerle, kriterlerle yapılacağına dair bir yönetmelik peşinen Kurul tarafından çıkartılacak. Bu bakımdan mesela, bu (6)’ncı maddede “Başkanın teklifi üzerine” diyor ama bunun nasıl yapılacağını, hangi durumlarda yapılacağını yönetmelikle Kurul belirleyecek. Dolayısıyla buradaki uygulamaların hepsi Kurulun çıkartacağı bir yönetmelikteki esaslarla yapılacak.

Diğer söyleyeceğim, burada (3)’üncü fıkra: “Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasında yapılacak veya yaptırılacak sınavla” deniliyor. Kurumda tabii çalışan birçok kişi var ama bunların seçim müdürü olarak atanması için sözlü sınav ve yazılı sınav var. Kurulda görev yapanların seçim müdürü olması daha farklı bir durum. Bu bakımdan ayrı bir sınava tabi tutulmaları gayet tabii ama sözlü sınav tartışması için de çok daha genel şeyler söylenebilir; ona arkadaşlarımız temas etti.

(5)'inci fıkrada ise, ilk defa atanacak diğer personel için uygulamalı sınav ve sözlü sınav aranabiliyor. Bu bakımdan görevde yükseltme sınavıyla olanlar yani kurum içerisinde yükselenler için burada sözlü, uygulamalı sınav söz konusu değil bu (5)'inci fıkra bakımından.

(6)'ncı fıkradaki “Başkan” dediğimiz -bazı konuşmalarda geçti- ilçe seçim kurulu başkanı değil, malumunuz ilk tanımlar maddesinde bu başkanın Yüksek Seçim Kurulu Başkanı olduğunu yani Türkiye'nin bütünündeki bu Adalet Bakanlığı, taşra veya merkez teşkilatında görevlendirmeyi yapacak olan Yüksek Seçim Kurulu Başkanıdır. Yani ilçe seçim kurulu başkanları bu (6)'ncı fıkraya göre işlem yapmayacak.

(9)'daki husus ise “...müsaade edebilir.” diyor. Yani bu “müsaade edebilir”i ben şöyle anlıyorum, bilemiyorum arkadaşlar farklı düşünüyorlarsa değerlendirsınlar yani resen bir görevlendirme değil bu. Bir talep olacak, bu talep üzerine o da buna müsaade edecek, edebilecek. Dolayısıyla bir talep üzerine müsaade edecek yani burada tek taraflı olarak sadece ilçe seçim kurulu başkanı resen, seni buraya, onu buraya gönderiyorum geçici olarak şeklinde bir karar vermeyecek, başka bir talep üzerine bunu yapacak.

Şimdi, burada da tabii, Türkiye'nin genelini değerlendirmemiz lazım yani bu her tarafta uygulanacak bir hüküm değil. Çok yoğun olacak, bazı arkadaşlarımız dediler personel ve kurul içerisindeki bazı genel müdürlüklerle ilgili işler yoğun olduğu için bunu söylüyoruz ama her ilçesinde de Türkiye'nin işler çok yoğun değil ve sadece seçimden seçime görev yaptıkları ilçeler de var. Dolayısıyla o zaman bir ilçede seçimden seçime görev yapan personel, seçim sonrası dönemlerde belki on ay, on bir ay oturacak bekleyecek.

OKTAY ÖZTÜRK (Mersin) – Bankamatik memurları.

BAŞKAN – Evet.

Dolayısıyla zaten çok küçük mesela bir adliye var diyelim orada, birkaç personel, gerekirse Adalet Bakanlığı personeli, Yüksek Seçim Kurulu veya ilçe seçim kurullarında görevlendiriliyor geçici olarak. Bunun tersi de söz konusu olacak burada. Bu bakımdan bu (9)'la ilgili de bence Türkiye'nin bütününü değerlendirmemiz lazım, büyük şehirleri dikkate alarak yapılan değerlendirmeler yanıltıcı olabilir.

Son olarak, (11)'deki o “...bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir.” ifadesi malumunuz 298'de var zaten, yani bugüne kadar da uygulanan bir husus. Buradaki görevlendirmeler, Kanun'da özel olarak sayılmış olan işlerle ilgili görevlendirmeler değil yani buradan birisini tutup da ilçe seçim müdür yardımcısı falan yapacak değil buradaki ilçe seçim kurulu başkanı. Onların zaten kimler olacağı ayrıca 298'de sayılıyor. Burada diyelim ki, küçük bir yerde taşımayla ilgili işlerde, işte sandıkların veya sandıklardan çıkan oyların çuvalarla taşınmasında kamuya ait olan araçlara şoför bulunamadı, yeterli olmadı, oradan bir görevlendirme yapacaktır. Bununla ilgili bir sorun yaşandığını da ben doğrusu bilmiyorum, hatırlamıyorum. Yani, bu kamu görevlileri, işçiler ve memurlar dışındaki kişiler arasından yapılan görevlendirmelerde seçim iş ve işlemleriyle ilgili. Bunlar tabii ki o güne mahsus görevlendirmeler, bir gün öncesi veya bir gün sonrasına ait. Bu uygulanan bir hüküm, var olan bir hüküm 1961'den beri; bununla ilgili bir sorunun yaşandığına dair de bir şey duymadım.

Teşekkür ediyorum.

Maddenin müzakeresini böylece tamamlamış olduk.

Önergeler var, önergeleri geliş sırasına göre okutup, sonra aykırılık derecesine göre işleme koyacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu Başkanlığına

(2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (3), (5) ve (11)'inci fıkraları aşağıdaki gibi değiştirilmiş, (6) ve (9)'uncu fıkraları metinden çıkarılarak maddeler ona göre teselsül ettirilmiştir.

“(3) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasında yapılacak veya yaptırılacak yazılı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır.

(5) Kurul kadroların ilk defa atanacak diğer personel Kamu Personel Seçme Sınavında, yönetmelikte belirlenen puan türünde asgari puanı almış olanlar arasından, yapılacak yazılı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır.

(11) Başkan ile il ve ilçe seçim kurulu başkanları, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde; hâkimler, cumhuriyet savcıları, vali ve kaymakamlar, asker kişiler, kolluk amir ve memurları hariç kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri ve iktisadi devlet teşekküllerindeki bütün memur, işçi ve hizmetlileri seçim iş ve işlemlerinde görevlendirebilir.

Bülent Tezcan
Aydın

Muharrem Erkek
Çanakkale

Uğur Bayraktutan
Artvin

Murat Emir
Ankara

Akın Üstündağ
Muğla

Gerekçe:

Teklifin 10'uncu maddesinin (3)'üncü ve (5)'inci fıkrasında yapılan düzenlemeyle sözlü ve gerekirse uygulamalı sınav getirilmesi söz konusudur. Sözlü sınavların neden olduğu torpil ve kayırmacılık nedeniyle doğan sıkıntılar yazılı sınavla aşılabilecektir. Metinde geçen “uygulamalı sınav” kavramı ise tamamen muallaktır, çıkarılması yerinde olacaktır.

(6)'ncı fıkra ise maddenin diğer fıkralarına da bakıldığında, kurumlar arası personel geçişiyle kadrolaşmanın önünü açacağı kuşkusuz doğurmaktadır. YSK Başkanının keyfî personel alımına neden olacak düzenleme sonrası bu personelin Adalet Bakanlığına gönderilecek olması doğru bir düzenleme değildir. Kaldı ki seçim uzmanı olarak alınan ve yetiştirilen personelin Başkan tarafından YSK'dan Adalet Bakanlığına gönderilme tehdidiyle karşı karşıya olması da yanlıştır.

Yasa teklifinin gerekçesinde belirtilen en önemli unsurlardan biri, YSK'nın artan iş yükü olmasının yanında, personelin başka kurumlarda görevlendirilmesinin önünün açılması çelişki doğuracağından, (9)'uncu fıkra da metinden çıkarılmalıdır,

11'inci fıkrada ise işçi ve hizmetliler dahil bütün kamu görevlilerinin Başkan ile il ve ilçe başkanları tarafından seçim işlerinde görevlendirilmesi yetkisi verilmişken, metnin sonuna “bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir.” gibi belirsiz bir hüküm eklenmiştir. Ya bu belirsizliğin ortadan kaldırılması ya da ilgili hükmün metinden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (3)'üncü, (5)'inci ve (7)'nci fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, sekizinci fıkrasının madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Erol Dora

Meral Daniş Beştaş

Mardin

Adana

MADDE 10.- (3) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasında yapılacak veya yaptırılacak yazılı sınav sonucuna göre başkan tarafından atanır.

(5) Kurul kadrolarına ilk defa atanacak diğer personel Kamu Personel Seçme Sınavında, yönetmelikle belirlenen puan türündeki sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır.

(7) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, nüfusa kayıtlı oldukları il ve ilçelerde görev yapamazlar.

Gerekçe:

Sözlü sınav şartının kaldırılmasıyla oluşabilecek tüm şaibelerin ve hak kayıplarının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca rotasyon kamu personeli açısından kabul edilmeyen, aile bütünlüğünü bozan, yaşamını temelden sarsan bir düzenleme olarak kabul edilmektedir. Bu temelde yasa teklifinden rotasyonun çıkartılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Son önergeyi okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) esas sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin (10)’uncu fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Kurul merkezinde, tüm personel için disiplin kurulu oluşturulur.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

Gerekçe:

Önergeyle, uygulamada oluşabilecek tereddütlerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

En aykırı olandan başlıyoruz, Sayın Bülent Tezcan ve arkadaşlarının verdiği önerge. Konuşuldu zaten üzerinde.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Gerekçe de okundu.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Bülent Tezcan ve arkadaşlarının verdiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erol Dora ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önerge, Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Bunu oylamadan şeyden bir açıklama bekliyoruz Sayın Başkan. Yüksek Seçim Kurulu temsilcisinden bir açıklama bekliyoruz, bu ihtiyaç hangi ölçüde oluştu?

BAŞKAN – Tabii. Bazı yerlerde yani disiplin amirleri belli ama itiraz üzerine işlem yapacak kurullar oluşturulamıyor sayı bakımından. “Uygulamada da şu anda Yüksek Seçim Kurulu bir yüksek disiplin kurulu olarak görev yapıyor zaten.” diyor arkadaşlar ama buna bir kanuni temel kazandırmak gerekiyor. Birçok konuda bunların yönetmelikle veya genelgeyle düzenlenmesini iptal etti Daniştay

da. Hatırlarsınız YÖK'ün Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'yle ilgili de tartışma olmuştu bu konuda. Hem kanuni temel kazandırmak bizim anladığımız ama ilave bir şey söyleyecek arkadaşlar varsa... Murat Bey...

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - YSK'nın talebi de bu doğrultuda demişti de ben o yüzden bir açıklama olursa...

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET MURAT ÖZEREN – Efendim, Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik'in 3'üncü maddesinde her ilde bir disiplin kurulu kurulması öngörülmüş. Bizim bugüne kadarki uygulamalarımız, 81 ilde 81 tane disiplin kurulu kuracak personelimiz olmadığı için -5 kişiden oluşan disiplin kurullarında 405 disiplin kurulu üyesinin yer alması gerekiyor- biz bunu, merkezle kurduğumuz tek disiplin kuruluyla tüm Türkiye'den gelen disiplin amirlerinin kararlarına karşı olan itirazları merkezde inceledik.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) - Uygulama bu yönde yani.

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET MURAT ÖZEREN – Evet efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Murat Özeren.

Sayın Akbaçoğlu'nun önergesini oya sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, 10'uncu maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeye geçiyoruz.

11'inci maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yönetim, denetim ve giderler

MADDE 11- (I) İl ve ilçe seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarınca bu Kanun ile 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde yönetilir.

(2) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarınca yılda en az bir defa denetlenir. Bu denetim, geçen bir yıllık işlemlere şamil olmak üzere her yıl ocak ayı içinde yapılır. Denetim sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği seçim müdürlüklerinde saklanır, bir örneği de en geç o ayın sonuna kadar Kurul Başkanlığına gönderilir.

(3) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanları tarafından ve seçim iş ve işlemleri dışında Kurulun görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre adalet müfettişleri vasıtasıyla denetlenir.

(4) Kurul merkez ve taşra teşkilatının giderleri ile her türlü seçim giderleri, 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesi uyarınca karşılanır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

11'inci maddeyle ilgili söz talebi?

Sayın Erkek, buyurun.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bizim bu maddeyle ilgili bir önergemiz yok ama dördüncü fıkrayla ilgili bir şey paylaşmak istiyorum. Eğer biz, Yüksek Seçim Kurulu gibi gerçekten hayati, çok önemli bir kurula teşkilat yasası kazandırıyorsak ve bu kurulun bağımsız, tarafsız olmasını istiyorsak, güçlü olmasını istiyorsak aslında müstakil bir seçim bütçesinin de olması gerekir.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Kurul bütçesi.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Kurul bütçesinin olması gerekir. Yani ama burada bakıyoruz “Her türlü seçim giderleri, merkezî ve taşra giderleri 298 sayılı Kanun’un 181’inci maddesi uyarınca karşılanır.” diyor yani bildiğim kadarıyla Adalet Bakanlığına bağımlı hâlde olacak Kurul. Yani Adalet Bakanlığının bütçesi içerisinde bir kalem ayrılacak. Nasıl bağımsız ve tarafsız olacak? Yine siyasi iktidarın ya da siyasetin vesayetinde, gölgesinde çalışacak. Bu da önemli bir eksiklik olarak dikkatimizi çekti.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

11’inci madde üzerinde söz talebi? Yok.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin 11’inci maddesi kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

Değişiklik yapılan ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar

MADDE 12- (1) 657 sayılı Kanunun,

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” Bölümünün (A) fıkrasının (II) numaralı bendine “Adalet Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Adalet Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanlığına,” ibaresi,

b) 152 nci maddesinin “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendine “Savunma Sanayii Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanları,” ibaresi,

c) Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “I - Genel İdare Hizmetleri Sınıfı” Bölümünün (g) bendine “Adalet Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanları,” ibaresi, eklenmiştir.

(2) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yüksek Seçim Kurulu,” ibaresi eklenmiştir.

(3) 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan “Danıştay Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibare eklenmiştir.

“Yüksek Seçim Kurulu Başkanı 1 Binek 5 Yıl”

(4) 298 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin başlığı “Tanımlar:” şeklinde ve 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan “İlçe seçmen kütük büroları ve il seçim kurulları” ibaresi “Seçim müdürlükleri” şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Seçmen Kütüğü Genel Müdürüne devredebilir, Genel Müdürün de diğer görevlilere devretmesine izin verebilir.” ibaresi “devredebilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 298 sayılı Kanunun 11 inci, 12 nci, 13 üncü maddeleri, 28 inci maddesinin (A) fıkrası, 29 uncu maddesi, 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrası hariç diğer fıkraları ve 31 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Mevzuatta 298 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlerine yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

(8) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümden çıkarılmış, ekli (2) ve (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek anılan cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

12’nci maddeyle ilgili söz talebi? Yok.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

Şimdi geçici madde (1)’i okutuyorum...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Kısa bir ara versek de bir değerlendirme... Çünkü bunda bir uzlaşma zemini mümkün olabilir gördüğümüz kadarıyla. Bu geçici 1’inci maddeyle ilgili YSK yetkililerinden de verileri alıp... Kısa bir ara verilirse faydalı olur.

BAŞKAN – Tamam, bir okuyalım o zaman.

MURAT EMİR (Ankara) – Biz görüşünce geçmiyor.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Yok canım, biz birlikte görüştük bunu.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Doğru söylüyor ama canım.

OKTAY ÖZTÜRK (Mersin) – Bülent Bey, şu ana kadar hep sizin anlaştıklarınız üzerinden gittik.

MURAT EMİR (Ankara) – Biz memnunuz sizden.

BAŞKAN – Buyurun.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Mevcut Başkan ve Başkanvekili ile üyeler kalan görev sürelerini tamamlar. 2016 yılında yapılan yenileme seçimiyle seçilen üyelerin yerine, 2022 yılı Ocak ayında yenileme seçimi yapılır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik ve düzenleyici işlemler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde, 10 uncu madde uyarınca çıkarılması öngörülen atama ve nakile ilişkin yönetmelik ise en geç iki ay içinde çıkarılır. Yeni yönetmelik ve düzenleyici işlemler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve bilgi işlem merkezi müdürü kadrolarında bulunanların görevi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu tarihten itibaren en geç on-beş gün içinde, görevleri sona eren personel arasından mevcut veya ihdas edilen kadrolara Başkan tarafından atama yapılabilir. Ataması yapılmayan personel aynı süre içinde Başkan tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu personel Devlet Personel Başkanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilir ve

altıncı fıkrada belirtilen üç yıllık süre bildirim tarihinden itibaren başlar. Personel nakledildiği kurumda göreve başlayıncaya kadar Kurul bünyesinde çalışmaya devam eder ve bu kişilerin her türlü sosyal ve mali hakları Kurul tarafından ödenmeye devam olunur.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca nakledilen personele ilişkin kadrolar, Devlet Personel Başkanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarına nakledildikleri tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İhdas edilmiş sayılan memur kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Atama işlemi yapılan personele ilişkin bilgiler ve bu bilgilerdeki değişiklikler en geç on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Kurulun teşkilât yapısı bu Kanun esaslarına göre yeniden düzenleninceye kadar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevcut olan kadroların kullanımına devam olunur. Bu Kanuna göre yeniden düzenleme ve atamalar yapılıncaya kadar teşkilatın değişen veya yeniden kurulan birimlerine verilen görevler, daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yerine getirilir.

(6) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığı kadrolarına beş yıl süreyle, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasındaki şartları taşıyan ve imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan yazılı sınavda başarılı olanlar arasından, yapılacak sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılabilir. Ancak bir takvim yılı içinde bu fıkra uyarınca yapılacak atamalar, bu kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılan atamaların dört katını geçemez.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte seçim müdürü kadrosunda bulunanlar, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen öğrenim şartı aranmaksızın görevlerine devam ederler.

(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapan seçim müdürleri ile bulundukları yerde altı yıldan fazla görev yapmış seçim müdürleri, ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, 10 uncu madde hükümlerine uygun olarak bölgeler arası yer değiştirme suretiyle atamaya tabi tutulurlar.

(9) Kurulun merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında görev yapan ve sınavın yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla kırk beş yaşını doldurmamış personel, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren açılacak ilk seçim uzman yardımcılığı sınavına diğer şartları taşımaları kaydıyla girebilir.

(10) Yüksek Seçim Kuruluna ait kadrolara, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren üç yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ile yılı merkezî yönetim bütçe kanunundaki atama sınırlamalarına tabi olmaksızın atama yapılabilir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

On dakika kadar ara verelim arkadaşlar.

Kapanma Saati:20.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.08

BAŞKAN : Mustafa ŞENTOP (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Reşat PETEK (Burdur)

SÖZCÜ : Abdurrahman ÖZ (Aydın)

KÂTİP : Muhammet Emin AKBAŞOĞLU (Çankırı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kusura bakmayın, Meclis tarihinin en uzun on dakikası oldu.

Şimdi kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Geçici maddeyi okumuştuk, geçici maddeyle ilgili üç önerge var, geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) sayılı Kanun Teklifi’ndeki geçici madde 1’in (6)’ncı fırcasında yer alan “yazılı sınavda başarılı olanlar arasından, yapılacak sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılabilir” ifadesinin “yazılı sınavda en yüksek puanı alanların Başkan tarafından ataması yapılır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Dora

Meral Danış Beştaş

Mardin

Adana

Gerekçe:

Sözlü sınav şartının kaldırılmasıyla oluşabilecek tüm şaibelerin ve hak kayıplarının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

(2/1929) esas numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi’nin geçici 1’inci maddesinin (3)’üncü fırcasının ikinci cümlesinde geçen “Başkan” ibaresi “Kurul” olarak, (8)’inci fırcası aşağıdaki gibi değiştirilmiş, 6’ncı fırcası ise madde metninden çıkarılmış, maddeler ona göre teselsül ettirilmiştir.

“(8) Bu Kanun’un yürürlüğe girdiği tarihte nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapan seçim müdürleri, ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, 10’uncu madde hükümlerine uygun bölgeler arası yer değiştirme suretiyle atamaya tabi tutulurlar. Bu Kanun’un 10’uncu maddesinin 7’nci fırcasındaki 6 yıllık süre, Kanun’un yürürlüğe girdiği tarihte başlar.”

Bülent Tezcan

Muharrem Erkek

Akın Üstündağ

Aydın

Çanakkale

Muğla

Murat Emir

Uğur Bayraktutan

Ankara

Artvin

Gerekçe:

12 yıldır görevde yükselme sınavının yapılmadığı YSK’da personele ilişkin hükümler, çalışanların, emekçilerin ve tecrübeleriyle kuruma katkı sunanların aleyhindedir. Bu nedenle genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve bilgi işlem merkezi müdürü kadrolarında bulunanların ve diğer personelin görevine devam etmeleri sağlanmalıdır.

8’inci fıkrada bu önergeyle yapılan değişiklikle seçim müdür ve müdür yardımcılarının 6 yıllık görev sürelerinin kanun yürürlüğe girdiği tarihte başlaması öngörülmüş, bu yolla mevcut seçim müdür ve yardımcılarının rotasyonla baskı altında tutulmaması amaçlanmıştır. Kuruma açıktan atama içeren 6’ncı fıkranın ise madde metninden çıkarılması uygundur.

BAŞKAN – Son önergeyi okutuyorum:

Anayasa Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1929) esas sayılı Kanun Teklifi’nin geçici 1’inci maddesinin altıncı fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Mehmet Parsak

Çankırı

Afyonkarahisar

“(6) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığı kadrolarına 10 uncu madde hükümlerine göre öncelikle görevde yükselme suretiyle atama yapılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu kadrolara beş yıl süreyle, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasındaki şartları taşıyan ve imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan yazılı sınavda başarılı olanlar arasından, yapılacak sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılabilir. Ancak bir takvim yılı içinde bu fıkra uyarınca açıktan yapılacak atamalar, bu kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılan atamaların üç katını geçemez. “

Gerekçe:

Önergeyle, seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının öncelikle 10 uncu madde hükümlerine göre görevde yükselme suretiyle atanmaları ve anılan kadrolara açıktan yapılacak atamaların görevde yükselme suretiyle yapılacak atamaların üç katını geçemeyeceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Böylece yapılacak atamalarda mevcut personele öncelik verilmesi sağlanmış olacaktır. Keza mevcut personele, geçici 1’inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca uzman yardımcısı olabilme imkânı da tanındığından söz konusu personele daha yüksek oranda üst görevlere atanabilme imkânı verilmektedir.

BAŞKAN – Şimdi en aykırı olandan itibaren işleme alacağım.

Sayın Tezcan ve arkadaşlarının önergesi en aykırı önerge.

Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bu maddenin bütünü hakkında çok kısaca daha önceki maddelerle ilgili görüşümüzü belirtirken de ifade etmiştik. Yine, burada, başkana geniş yetkiler veren bir maddeyle karşı karşıyayız. Bakın, üçüncü fıkrasında, yine, başkan tarafından atamadan bahsediyoruz. Yani bütün yetkileri o başkana veriyoruz. O başkana niye bu kadar güvendiğimizin ise cevabı yok doğrusu. Buranın mutlaka kurul olması gerekir çünkü biraz önce de söylediğimiz gibi, ortak aklı çalıştırmak, biraz daha katılımcılığı artırmak, olabilecek hataları ve kadrolaşma eğilimlerinin önüne geçecektir.

Bunun ötesinde, 6’ncı maddede bir düzenleme ihtiyacı olduğu zaten apaçık ortadaydı. Yalnız, burada şu anda görev yapan müdürler açısından, bunların değerlendirilmesi, bunlara bir öncelik verilmiş olması isabetlidir çünkü bunlar, bu kurumun bilen, çalışan, şimdiye kadar da bu seçimleri hakkıyla

götüren kişilerdir. Dolayısıyla bunlara öncelik verilmesi yerindedir. Ancak bu “üç kat” oranının fazla olduğunu düşünüyoruz. Çünkü özellikle buradaki personelin görevde yükselmelerinin önünün açılması gerekir. Bunlar yıllardır bekleyen personeller ve 2006 yılından beri de bir yükseltme sınavı yapılmadığı düşünülürse bunlar açısından bir hak kaybı ve haksızlık olacağı ortada.

Ama asıl bizim üstünde duracağımız nokta, 8’inci madde. Orada da biliyorsunuz, bütün bu kanunun başlamasından itibaren, yürürlüğe girmesinden itibaren bu seçim müdürlerinin rotasyona tabi olması durumu, altı yılı geçmiş olanlar. Ama pratiğe baktığımız zaman, zaten bu seçim müdürlerinin büyük bir kısmının altı yıldan fazla süredir görev yaptığı düşünülürse, bunların da belirli bir kıdemde olduğu düşünülürse, aslında bu, fiili olarak emekliliğe zorlama sonucunu doğuracak ve yepyeni kadrolaşmaların önü açılacak. İşte burada da tam biraz önce söylediğimiz, başkanın geniş yetkilerle donatılması riskiyle bunu üste koyduğunuz zaman, kendine göre seçim müdürlerini atayan ve bir şekilde Yüksek Seçim Kurulu Başkanını siyasetin emrine vermeyi başarmış bir hükümet açısından bütün Yüksek Seçim Kurulunun ve onun taşradaki uzantılarını da atama olanağına kavuşmuş olacak. Bu, bizce, bu yasa tasarısının en tehlikeli noktalarından birisidir ve gerçekten de ihtiyaç duyduğumuz sağlıklı bir Yüksek Seçim Kurulu yapısına ters düşen bir uygulamadır. Bunun mutlaka değişmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

Sayın Tezcan ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Sayın Erol Dora ve arkadaşlarının önergesini işleme alıyorum.

Sayın Dora, buyurun.

EROL DORA (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçici 1’inci madde üzerinde vermiş olduğumuz önergede biz, personel alımında sözlü sınav uygulamasına ilişkin daha önce dile getirdiğimiz görüşler bağlamında “sözlü sınav” ibaresinin bu maddeden çıkarılmasını tekrar önermiş bulunmaktayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Sayın Erol Dora ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi, Sayın Akbaşıoğlu ve arkadaşlarının, Sayın Parsak’ın önergesini işleme alıyorum.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bu önergeyle, bir kere öncelikli olarak görevde yükselme sınavını mutlaka yapmak üzere zorunlu kılıyoruz çünkü seçim müdürü ve müdür yardımcısı olarak atanabilmenin ön şartı, görevde yükselme sınavı neticesinde kurum içinden öncelikli olarak bu arkadaşlarımızın bu görevlere getirilebilmesi.

Dolayısıyla, on bir yıldır yapılamayan görevde yükselme sınavının da yapılmasını bu vesileyle zaten, bu düzenlemeyle yasal zorunluluğa taşımış oluyoruz; bir.

İkinci olarak da, biz öncelikli olarak kurum içinde bulunan çalışan arkadaşların, mevcut personelin bu idari görevlere getirilmesini öngörüyoruz.

Üç: Bir de dışarıdan atama, açıktan atama yapılmasına da bir sınır getiriyoruz. Bu dört katına kadarken üç katına indirmek suretiyle dışarıdan atamayı ve en fazla üç katına kadar olabileceğini sınırlandırarak, dolayısıyla mevcut personelin daha fazla bu görevlere getirilebilme imkânını tanımış oluyoruz. Önergemiz buna ilişkindir.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akbaşıoğlu.

Sayın Parsak, buyurun.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de önergeyle birlikte imza attığımız Sayın Akbaşıoğlu’nun ifadelerine aynen katılmakla birlikte şu hususu vurgulamak istiyorum: Mevcutta seçim müdürlüğü ve müdür yardımcılığına atanabilme şartlarını taşıyan belli sayıda personelimiz zaten var, bunların aynı şekilde bir tecrübeleri de var. Ama bir yaklaşım itibarıyla bu tecrübenin yanı sıra eğitim durumunun da daha kaliteli, daha nitelikli olması yönündeki teklifin içeriğinde daha hakkaniyetli, daha adaletli bir noktaya getirebilmek bakımından dört katını üç katına çekmek son derece olumlu bir mesafedir. Ama Sayın Akbaşıoğlu’nun ifade ettiği gibi, bundan önce görevde yükselme sınavının yapılmasının bir yasal zorunluluk hâline geçici maddeyle getirilmesi ve buradan, öncelikli olarak mevcuttaki personelin değerlendirilmesinin sağlanmasının ayrıca anlamlı ve kıymetli olduğunu düşünüyoruz.

Keza, gerekçemizde de belirttik, mevcutta, tecrübeye sahip personelin ayrıca gene bu kanun çerçevesinde uzman yardımcısı olarak da değerlendirilebilmesi gerçeğini göz önünde bulundurduğumuzda eğer yapılacak sınavlarda başarılı olacak bir nitelik genel anlamda söz konusuysa mevcutta görev yapan tüm personelin, şartları uymak kaydıyla, daha yüksek görevlere gelmesi bu önergeyle de sağlanmış olacaktır. Bu yönde bize son günlerde çok sayıda talep de vardı, onlara da hayırlı uğurlu olmasını dileyerek sözlerimi sonlandırıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Sayın Akbaşıoğlu ve Sayın Parsak tarafından verilmiş önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, kabul edilen önerge doğrultusunda geçici madde 1’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 13’ü okutuyorum:

Yürürlük

Madde 13- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz talebi yok.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14’üncü maddeyi okutuyorum:

Yürütme

Madde 14- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Böylece değerli arkadaşlar, teklifin maddeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Ben oylamaya geçmeden önce, İç Tüzük'ün 45'inci maddesi gereğince Komisyon raporunun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonu temsil etmek üzere Antalya Milletvekili Mustafa Köse, Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın özel sözcü olarak belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yine, teklifin tümünün oylanmasından önce, teklifin yazımı, imla kuralları ve atıfların kontrolü hususunda Komisyon Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekillerimiz, teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oy birliği diyelim mi?

MURAT EMİR (Ankara) – Yok.

BAŞKAN – Demeyelim, peki.

Hayırlı olsun, bu aşamayı tamamlamış bulunuyoruz. Genel Kurulda tekrar, tabii, kanun teklifi üzerinde görüşülecek.

Muhalefet şerhi için yarın akşama kadar, beş falan diyelim.

MURAT EMİR (Ankara) – Çok erken oluyor.

BAŞKAN- Öyle ama rapor da bitecek, Çarşamba Komisyon değişecek, 16.30'da...

MURAT EMİR (Ankara) – Bir sürü değişiklik oldu, yetişmez ama.

BAŞKAN - Ya, hazırsınızdır siz.

Saat 17.00'ye kadar...

MURAT EMİR (Ankara) – Öbür gün sabah desek, on bir falan desek.

BAŞKAN – Seçimler var 16.30'da, yarın; komisyonlarda değişiklikler olacak ya. O bakımdan, biz görevimizi tamamlayalım o saate kadar. Dolayısıyla 17.00'de alalım ve bitirelim bunu.

MURAT EMİR (Ankara) – Tamam.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum arkadaşlar.

2'nci toplantımızı da kapatıyorum, başka toplantılarda inşallah devam ederiz.

Hayırlı geceler.

Kapanma saati: 22.24

